

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

“SƏS” qəzeti mənim
üçün ən əziz qəzətdir

Ilham Əliyev

SƏS

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

№ 152 (5624) 14 avqust 2018-ci il. “Əlincə” Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı. Qiyməti 40 qəpik

Azərbaycanın reallaşdırdığı layihələr Xəzəri mühüm nəqliyyat arteriyasına çevirir

İlham Əliyev: “Xəzəryanı ölkələr arasında yüksək səviyyədə əməkdaşlıq, etimad, qarşılıqlı fəaliyyət mövcuddur ki, bu da təhlükəsizliyin və sabitliyin başlıca qarantıdır”

7

Con Batçelor:
Ermənilər ətraf mühitə
qarşı da düşmənçilik
edirlər

7

Bakı Şəhər İcra
Hakimiyyəti işə
obyektlərinə vaxt
verdi

10

Ermənistan
parlamentinin vitse-
spikeri Azərbaycanın
diplomatik uğurlarını
etiraf edib

Azərbaycanın reallaşdırdığı layihələr Xəzəri mühüm nəqliyyat arteriyasına çevirir

İlham Əliyev: “Xəzəryanı ölkələr arasında yüksək səviyyədə əməkdaşlıq, etimad, qarşılıqlı fəaliyyət mövcuddur ki, bu da təhlükəsizliyin və sabitliyin başlıca qarantıdır”

Xəzəryanı ölkələr suverenlik, suveren hüquqlar, müstəsna hüquqlar və yurisdiksiyalarını həyata keçirir

Xatırladaq ki, Konvensiya layihəsi, yekun olaraq, Xəzəryanı ölkələrin XİN rəhbərlərinin 4-5 dekabr 2017-ci il tarixində Moskvada keçirilən müşavirəsində razılaşdırılıb. Həmçinin, bu il martın sonunda İran prezidenti Həsən Ruhaninin Bakıya səfəri zamanı imzalanmış Xəzər dənizində müvafiq blokların birgə işlənilməsi haqqında Anlaşma Memorandumu Konvensiyanın razılaşdırılması yolunda mühüm tarixi əhəmiyyət daşıyan sənəd olaraq qiymətləndirilə bilər. Belə ki, Konvensiyaya əsasən, Xəzəryanı ölkələr suverenlik, suveren hüquqlar, müstəsna hüquqlar və yurisdiksiyalarını həyata keçirir. O cümlədən, Xəzərdə tarixi razılaşma dənizin hüquqi statusu ilə bağlı Xəzəryanı ölkələr arasında uzun illərdir sürən ziddiyyətlərin əməkdaşlıqla əvəzlənməsini təmin edir.

Misal üçün, Xəzərdə tarixi razılaşma nəticəsində dondurulmuş və mübahisəli yataqlar birgə işləniləcək, Xəzəryanı dövlətlərə və xalqlara öz faydalarını verəcəkdir. Əbəs

Məlum olduğu kimi, avqustun 12-də Qazaxıstanın Aktau şəhərində Xəzəryanı dövlətlərin dövlət başçılarının V Zirvə Toplantısı keçirilib və bu mötəbər tədbirdə Xəzər dənizinin hüquqi statusuna dair, sözün əsl mənasında, tarixi Konvensiya imzalanıb. Belə ki, uzun illər aparılan danışıqların və müzakirələrin uğurlu nəticəsi olaraq, Zirvə Toplantısının yekununda beş ölkənin dövlət başçıları - İlham Əliyev, Vladimir Putin, Nursultan Nazarbayev, Həsən Ruhani və Qurbanqulu Berdiməhəmmədov öz imzaları ilə Xəzər dənizinin hüquqi statusunu müəyyən edən sənədi təsdiq ediblər. Qeyd edək ki, prezidentlər mətbuat üçün bəyanatlarında müzakirə edilən əsas məsələlər arasında Xəzərin hüquqi statusu, Xəzər bölgəsində iqtisadiyyat, nəqliyyat, ekologiya və bioresursların qorunmasına dair əməkdaşlıq, bölgədə və global miqyasda təhlükəsizlik kimi məsələləri vurğulayıblar.

Azərbaycan tərəfi uzun illər ərzində Xəzərin beynəlxalq hüquqi normalar çərçivəsində ədalətli bölgüsünü və “qazan-qazan” prinsipini təklif etsə də, müəyyən süni maneələr yekun statusla bağlı razılaşma əldə edilməsinə imkan vermirdi

Yeri gəlmişkən, Xəzər Konvensiyasının

imzalanması prosedurunun əsas özəlliklərindən biri də avqustun 12-nə təsadüf edən Beynəlxalq Xəzər Günü ilə üst-üstə düşüb və bu amil artıq iki tarixi bir-biri ilə bağlanmışdır. Beləliklə, 1992-ci ildən Xəzərin hüquqi statusu barədə Konvensiya ilə bağlı sahil dövlətlərinin ikitərəfli və çoxtərəfli görüşləri öz məntiqi yekununa yaxınlaşdı, çünki indiyədək Xəzərin hüquqi statusuna hər bir dövlət milli maraqlarından çıxış edərək fərqli yanaşmış. Halbuki Azərbaycan tərəfi uzun illər ərzində Xəzərin beynəlxalq hüquqi normalar çərçivəsində ədalətli bölgüsünü və “qazan-

qazan” prinsipini təklif etsə də, müəyyən süni maneələr yekun statusla bağlı razılaşma əldə edilməsinə imkan vermirdi. Eyni zamanda, sözügedən sənəd üzərində iş 1996-cı ildən aparılıb və 2003-cü il mayın 14-də Astanada Azərbaycan, Rusiya və Qazaxıstan arasında “Xəzərin dibinin orta xətt üzrə milli sektorlara bölünməsi, su səthinin ümumi istifadəsi” haqqında üçtərəfli saziş imzalanıb, eləcə də, tərəflər Xəzərin dibinin bölünməsinə dair yekun razılığa imza atıblar.

Konvensiyaya əsasən,

deyil ki, “Xəzər beşliyi” dövlət başçılarının imzaladığı sənəd xoş məram, etimad, qarşılıqlı ehtiram, müştərək mənafə və mehriban qonşuluq əlaqələri sayəsində gerçəkləşdirilib.

Ekspertlər nə deyirdi?

Hələ Konvensiyanın imzalanmasına sayılacaq günlər və saatlar qalmış, bir sıra xarici ekspertlər də öz qiymətləndirmələrini aparır və proqnozlarını veriblər.

Azərbaycanın reallaşdırdığı layihələr Xəzəri mühüm nəqliyyat arteriyasına çevirir

İlham Əliyev: “Xəzəryanı ölkələr arasında yüksək səviyyədə əməkdaşlıq, etimad, qarşılıqlı fəaliyyət mövcuddur ki, bu da təhlükəsizliyin və sabitliyin başlıca qarantıdır”

Əvvəli Səh. 2

Məsələn, ekspertlər tərəfindən qeyd olunub ki, Xəzər dənizinin hüquqi statusuna dair Konvensiyanın imzalanması 5 sahil ölkə üçün dönüş nöqtəsidir.

BMT-nin global energetika məsələləri üzrə baş ekspert Toğrul Bağırov bu görüşü tarixi hadisə kimi qiymətləndirib: “Bu görüş Xəzəryanı ölkələr, həmçinin, Azərbaycan üçün də əlamətdar hadisədir. Uzun müddətdir müzakirə olunan bu sənəd - Xəzərin hüquqi statusunu müəyyənləşdirən Konvensiya imzalandıqdan sonra bir çox layihələr reallaşa biləcək. Fikrimcə, bundan sonra genişmiqyaslı və məhsuldar bir əməkdaşlığa start veriləcək”.

Rusiyanın xarici işlər nazirinin müavini Qriqori Karasin isə “Kommersant” qəzetinə müsahibəsində deyib ki, Konvensiyaya görə Xəzər nə dəniz, nə də göl kimi qəbul olunacaq. Xəzərin xüsusi hüqu-

belə nəticəyə gəlmək olar ki, bütün ölkələr, xüsusən, Azərbaycan Konvensiyadan daha çox iqtisadi fayda təmin edəcək, Xəzərin karobohidrogen ehtiyatlarının Qərb bazarlarına daşınması üçün dənizin dibindən kəmərlər çəkilməsi üzərində maneə aradan qaldırılacaq.

Bu dəfə də bədxah qüvvələrin arzuları ürəklərində qaldı və onlar qarşılarında, məhz Azərbaycanın qüdrətini gördülər

Azərbaycan hüquqi statusla bağlı danışıqlar, gətirdiyi bütün dövr ərzində, beynəlxalq hüquqa və qasıqlı etimada söykənən milli mənafeələrini müdafiə edib və digər qonşu ölkələr də xoş məram nümayiş etdirərək, Azərbaycanın milli maraqlarının müdafiəsi qarşısında müəyyən güzəştlərə gediblər.

Digər bir məqam isə, müzakirələrin gətirdiyi bütün dövr ərzində, xüsusən, Konvensiyanın imzalanması ərəfəsində, xaricdəki anti-Azərbaycan qüvvələrin və erməni lobbisinə yaxın dairələrin, həm digər Xəzəryanı paytaxtlarda, həm də Qərb paytaxtlarında “Xəzər 5-liyi” ölkələri arasında ziddiyyətləri qabartmağa çalışaraq, anlaşmanın baş tutmaması üçün fəaliyyət göstərirdilər. Lakin bu dəfə də bədxah qüvvələrin arzuları ürəklərində qaldı və onlar qarşılarında, məhz Azərbaycanın qüdrətini gördülər. Daha dəqiq desək, yalnız “Xəzər beşliyi” ölkələri rəhbərlərinin, xüsusən, Azərbaycan tərəfinin güclü siyasi iradəsi, daim xoş qonşuluq siyasətinə sədəqəti və xoş məramı bu kimi əhəmiyyətli Konvensiyanın imzalanması yolunda baryerlərin aşılmasına imkan verdi.

Ardı Səh. 4

qi statusu olacaq. Buna səbəb Xəzərin spesifik coğrafi, hidroloji və digər xüsusiyyətlərlə malik olmasıdır.

Eləcə də, Konvensiyanın imzalanması bir sıra layihələrin icrasına təkən verir. Çünki Konvensiyada kəmərlərin çəkilməsinin mümkünlüyünə dair bənd var. Yeni burda söhbət qaz, neft və digər kəmərlərdən gedir. Amma bu yalnız və yalnız ətraf mühitin qorunması üçün bütün tədbirlərin görülməsi şəraitində mümkündür. Bu baxımdan, Konvensiyanın imzalanmasını haradasa Transxəzər neft və qaz kəmərlərinin tikintisi ilə bağlı ciddi danışıqların başlanması kimi də qiymətləndirmək olar.

Rusiyalı politoloq Pavel Klačkova görə isə, V Sammit sanki uzun illər görülən işlərin yekunudur. Yeni konsepsiya bütün regionun təhlükəsiz və stabil qaydada inkişafını təmin etməlidir: “Məsələn, Xəzərin dibi ilə kəmərlərinin çəkilməsi kimi mürəkkəb bir məsələ var. Burada bütün ekoloji standartlar nəzərə alınmalıdır. Təhlükə yaratmaq, dənizi çirkləndirmək olmaz. Ona görə də, Xəzər dənizinin hüquqi statusunun tənzimlənməsi bu hövzənin nəqliyyat potensialının inkişafına da impuls vermiş olacaq”.

Beləliklə, bütün bunlardan, həm də

14 avqust 2018-ci il

Azərbaycanın reallaşdırdığı layihələr Xəzəri mühüm nəqliyyat arteriyasına çevirir

İlham Əliyev: “Xəzəryanı ölkələr arasında yüksək səviyyədə əməkdaşlıq, etimad, qarşılıqlı fəaliyyət mövcuddur ki, bu da təhlükəsizliyin və sabitliyin başlıca qarantıdır”

Əvvəli Səh. 3

Tarixi Konvensiyanın imzalanması istər Azərbaycan üçün, istərsə də digər dörd ölkə üçün yeni perspektivlər açır

Bu arada, V Zirvə Toplantısında çıxış edən Prezident İlham Əliyevin də bir sıra mühüm fikirləri bu tarixi hadisənin əhəmiyyətini ortaya qoymuş oldu. Dövlətimizin başçısı Sammitdə vurğulayıb ki, Xəzər dənizinin hüquqi statusu haqqında Konvensiyanın imzalanması tarixi əhəmiyyətli sənəddir. “Azərbaycan bu sənədin hazırlanmasının bütün mərhələlərində konstruktiv işləyib və digər Xəzəryanı ölkələr kimi bu sənədin imzalanmasına öz töhfəsini verib”-deyə qeyd edən dövlətimizin başçısı, eyni zamanda, bildirib ki, Xəzər həmçinin sabitliyin qarantı olaraq da qiymətləndirilir: “Xəzər təhlükəsizlik, sabitlik dənizidir, Xəzəryanı ölkələr arasında yüksək səviyyədə əməkdaşlıq, etimad, qarşılıqlı fəaliyyət mövcuddur ki, bu da təhlükəsizliyin və sabitliyin başlıca qarantıdır”.

Yuxarıda da vurğulandığı kimi, Konvensiya beş ölkənin xalqlarının da həyatlarına yeni çalarlar, həmçinin, iqtisadi uğurlar gətirəcək. Cənab İlham Əliyev vurğulayıb: “İmzalanmış Konvensiya Xəzəryanı ölkələrin sıx qarşılıqlı fəaliyyəti, iqtisadi, nəqliyyat xarakterli məsələlərin və xalqlarımızın həyat səviyyəsinin yaxşılaşmasına kömək edəcək məsələlərin həlli üçün geniş perspektivlər açır”.

Digər tərəfdən, ölkə rəhbərimiz, xüsusilə, Xəzərin çirkənməsinin qarşısının alınması, ekoloji vəziyyətin yaxşılaşdırılması baxımından da Konvensiyanın öz töhfələrini verəcəyini bildirib: “Azərbaycan Xəzərdə ekoloji vəziyyətin yaxşılaşmasına fəal və

böyük töhfə verir, görülən tədbirlər, xüsusən, neft-qaz əməliyyatlarının həyata keçirildiyi zaman Xəzər dənizinin çirkənməsinin qarşısını almağa hədəflənib. Azərbaycan mümkün olan hər şeyi edir ki, Xəzər ekoloji

inkışaf və ekoloji sabitlik zonasına çevrilsin”.

Beləliklə, qeyd etmək mümkündür ki, bu məsələdə Azərbaycanın xüsusi yeri və rolu mövcuddur və Prezident İlham Əliyev

bu mənada, vurğulayıb ki, Azərbaycan qitələri birləşdirəcək nəqliyyat infrastrukturuna fəal surətdə sərmayə yatırır və reallaşdırdığı layihələr Xəzəri mühüm nəqliyyat arteriyası kimi nəzərdən keçirməyə imkan verir: “Azərbaycanın Qazaxıstana və Türkmənistanına öz tranzit xidmətlərini təqdim etdiyi Şərqi-Qərbi, Azərbaycandan keçməklə İran və Rusiya arasında tranzitin reallaşdırıldığı Şimal-Cənub dəhlizləri iqtisadi əməkdaşlığı möhkəmləndirən, yeni iş yerləri yaradan, bizi bir-birimizə yaxınlaşdırın, sabitliyin və təhlükəsizliyin möhkəmlənməsinə şərait yaradan layihələrdir”.

Dövlətimizin başçısı daha bir məqama da toxunaraq bildirib ki, məhz Şimal-Cənub Dəhlizi sayəsində ölkələr arasında iqtisadi əməkdaşlıq güclənib və öz münbit səmərələrini verməkdədir. Buna misal kimi, dəhliz vasitəsilə İranla Rusiya arasında olan yükdaşımaları göstərmək olar: “İranla Rusiya arasında Şimal-Cənub Dəhlizi üzrə yükdaşımaları 100 dəfədən çox artıb. Azərbaycan ərazisində bu istiqamətdə bütün işlər başa çatıb və biz yük axınının artmasını gözləyirik”.

Nəticə etibarilə, deyə bilərik ki, bu tarixi Konvensiyanın imzalanması istər Azərbaycan üçün, istərsə də digər dörd ölkə üçün yeni perspektivlər açır. Lakin ən əsası isə budur ki, Zirvə Toplantısı və imzalanmış tarixi sənəd bütün Xəzəryanı ölkələrlə çox sıx etimada, qarşılıqlı, bərabərhüquqlu maraqların nəzərə alınmasına, ərazi bütövlüyünə hörmətə və bütün ölkələrin suverenliyinə əsaslanan münasibətlərə söykənir.

Rövşən NURƏDDİNOĞLU

“Azərbaycan ilə İran arasında əlaqələr bütün sahələrdə uğurla inkişaf edir”

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Aktauda İran Prezidenti Həsən Ruhani ilə görüşüb

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev avqustun 12-də Aktauda İran İslam Respublikasının Prezidenti Həsən Ruhani ilə görüşüb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, görüşdə Azərbaycan ilə İran arasında əlaqələrin siyasi, iqtisadi və digər sahələrdə uğurla inkişaf etdiyini bildirdi. Ölkələrimizin həyata keçirdiyi birgə iqtisadi layihələrin yaxşı nəticələr verdiyi vurğulandı. Enerji, nəqliyyat və infrastruktur sahələrində, həmçinin Şimal-Cənub nəqliyyat dəhlizi üzrə əməkdaşlığın uğurla həyata keçirildiyi qeyd olundu.

Prezidentlər Xəzəryanı dövlətlərin dövlət başçılarından Qazaxıstanda keçirilən V Zirvə toplantısının və Xəzərin hüquqi statusu haqqında imzalanmış Konvensiyanın əhəmiyyətini vurğulayaraq onun gələcəkdə Xəzəryanı ölkələr arasında əməkdaşlığı daha da möhkəmləndirəcəyinə əminliklərini ifadə etdilər. Görüşdə ikitərəfli münasibətlər və qarşılıqlı maraq doğuran məsələlər barədə fikir mübadiləsi aparıldı.

“Azərbaycan və Qazaxıstan arasında əməkdaşlığın daha da genişləndirilməsi üçün yaxşı imkanlar var”

Aktauda Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin və Qazaxıstan Prezidenti Nursultan Nazarbayevin görüşü olub

Avqustun 12-də Aktauda Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin və Qazaxıstan Respublikasının Prezidenti Nursultan Nazarbayevin görüşü olub. AZƏRTAC xəbər verir ki, Qazaxıstan Prezidenti Nursultan Nazarbayev görüşdə çıxış edib: *-Sizin Aktauya gəlişinizlə bağlı sevincimizi bildiririk. İndi dəniz vasitəsilə biz çox yaxın olduq.*

Qazaxıstan Prezidenti Nursultan Nazarbayev ölkəsində nəqliyyat sahəsində görülən işlərdən danışaraq Kurik və Lyanyunqan limanlarının açıldığını bildirib, Asiyadan Avropaya yüklərin tranziti ilə bağlı Azərbaycan və Qazaxıstan arasında əməkdaşlığın daha da genişləndirilməsi üçün yaxşı imkanların olduğunu vurğulayıb:

-Bugünkü görüş və nəhayət, bu Konvensiyanın imzalanması çox mühüm hadisədir. Xatırlayıram ki, Heydər Əliyev bunun üzərində çox güclü işləyib. Mən demişəm. Mən düşünürəm ki, indi o, bizim nəhayət, bu Konvensiyanı imzalamağımıza, bu çox mühüm məsələni həll etdiyimizə görə çox şad olardı. Mən Sizə böyük uğurlar arzulayıram.

x x x

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev:

-Çox sağ olun hörmətli Nursul-

tan Abişoviç. Qardaş Qazaxıstan torpağında yenidən olmağımдан çox şadam. Mən birinci dəfə deyil

ki, Aktaudayam və ilk növbədə, Sizi böyük nailiyyətlər, dəyişikliklər münasibətilə təbrik etmək is-

terdim. Şəhər dəyişib, müasirdir, xeyli müasir binalar var, infrastruktur, aeroport. Belə ki, bu, Qazaxıstanın və Qazaxıstan regionlarının dinamik inkişafının göstəricisidir. Əlbəttə ki, bu region həm coğrafi, həm tarixi, həm də Sizin burada həyata keçirdiyiniz infrastruktur layihələri baxımından bizim üçün çox yaxındır. Kurik limanının açılışı münasibətilə təbriklərimi çatdırıram. Əlbəttə ki, bunlar bizə daha sıx inteqrasiya etməyə imkan yaradacaq. Siz bilirsiniz ki, biz may ayında Ələt limanını açdıq. Yeni, bütöv nəqliyyat inteqrasiyası baş verir. Əlbəttə ki, bir-birimizin tranzit imkanlarından istifadə iqtisadi və siyasi nöqtəyi-nəzərdən çox səmərəli olacaq. Xəzər çox mühüm nəqliyyat arteriyasına çevrilib və əlbəttə ki, bu gün Konvensiyanın imzalanması tarixi xarakterli sənəddir.

Bir çox mürəkkəb məsələlər üzrə konsensusun əldə edilməsində Sizin rolunuzu xüsusi qeyd etmək istərdim. Əlbəttə ki, Xəzərin bundan sonra da regionda sabitləşdirici rol oynaması üçün biz Konvensiyanın bütün müddəalarının yerinə yetirilməsinə səy göstərəcəyik. Bizim ikitərəfli münasibətlərimizə gəlincə, onlar çox dinamik inkişaf edir. Biz Sizin ötənlik səfərinizi xatırlayırıq. Nəticələr yaxşıdır, fəal əməkdaşlığın davam etdirilməsinə ümid edirik.

Dövlət başçıları Aktauda körpə nərə balıqlarının Xəzər dənizinə buraxılması mərasimində iştirak edəblər

Avqustun 12-də Xəzəryanı dövlətlərin dövlət başçılarının V Zirvə toplantısından sonra Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev, Qazaxıstan Prezidenti Nursultan Nazarbayev, Rusiya Prezidenti Vladimir Putin, İran Prezidenti Həsən Ruhani və Türkmənistan Prezidenti Qurbanqulu Berdiməhəmmədov Aktau şəhərinin dəniz sahilində gəzintiye çıxıblar.

AZƏRTAC xəbər verir ki, gəzintidən sonra prezidentlər körpə nərə balıqlarının Xəzər dənizinə buraxılması mərasimində iştirak edəblər.

14 avqust 2018-ci il

Prezident İlham Əliyev Abşeron Logistika Mərkəzinin açılışında iştirak edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev avqustun 13-də paytaxtın Qaradağ rayonunun Lökbatan qəsəbəsində inşa olunan Abşeron Logistika Mərkəzinin açılışında iştirak edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, dövlətimizin başçısı mərkəzin rəmzi açılışını bildiren lenti kəsdi. Prezident İlham Əliyev Abşeron Logistika Mərkəzinin fəaliyyəti ilə tanış oldu.

Abşeron Logistika Mərkəzinin direktoru Ziya Ağayev görülməli işlər barədə dövlətimizin başçısına məlumat verdi. Bildirildi ki, mərkəzin inşasına 2017-ci ilin aprelində başlanılıb. Tarixi İpək yolunun üzərində yerləşən Abşeron Logistika Mərkəzinin sutkalıq yükaşıma gücü 30 min ton təşkil edir ki, bu da ildə təqribən 11 milyon ton yükə bərabərdir. Bu mərkəz vasitəsilə Azərbaycanın kənd təsərrüfatı məhsullarının xarici ölkələrə ixracı planlaşdırılır. Abşeron Logistika Mərkəzi bütün xidmətləri təklif etməklə vaxta qənaəti və xərclərin azalmasını təmin edir.

Müəssisə ilk mərhələdə 28 hektar ərazidə dəmir yolu və avtomobil yollarının qarşılıqlı əlaqəsini təmin edərək logistika xidməti göstərməyə başlayacaq. İkinci mərhələdə isə 35 hektar ərazi üçün layihə hazırlanıb. Bu mərhələnin yekunlaşmasından sonra Logistika Mərkəzi həm

Azərbaycanın, həm də Qafqazın coğrafi logistik inkişafına, həmçinin ölkəmizin iqtisadi tərəqqisinə böyük töhfə verəcək.

Mərkəz vahid gömrük məntəqəsi kimi qəbul olunub. İdxal, ixrac və tranzit gömrük əməliyyatları ərazidə yerləşən gömrük orqanları tərəfindən həyata keçirilir.

Logistik xidmət tərəfdaşlarının əməkdaşlığı məhsuldarlığı və səmərəliliyi daha da artıracaq. Mərkəzin yaradılmasında əsas məqsəd ən müasir üsullarla müştərilərin isteklərini təmin etməkdir. Bunun üçün bütün xidmətlər "vahid pəncərə" sistemi ilə bir nöqtədən təmin olunur. Müəssisədə ümumilikdə 350 nəfər işlə təmin edilib.

Vurğulandı ki, Abşeron Logistika Mərkəzində 2400 konteyner tutumu olan terminal, tutumu 21 min ton olan iriölçülü yük terminalı, 8100

kvadratmetrik qapalı anbar sahəsi, açıq yük platforması və ən müasir texnikalar xidmət göstərəcək. Mərkəzdə yük maşınları üçün 200 yerlik park yaradılıb, dəmir yolu körpüsü və avtomobil yolları inşa edilib. Burada üçmərtəbəli gömrük, inzibati və müştəri xidmətləri binası, həmçinin giriş-çıxışa nəzarət, texniki, ictimai obyekt binaları inşa edilib.

Mərkəzdə 6-sı qatar qəbulu, 2-si konteyner, 2-si açıq yük və 2-si anbar sahələrinə boşaltma və yükləmə xətləri olmaqla, ümumilikdə 12 kilometr uzunluğunda dəmir yolu xətti var. Müəssisədə illik yükaşıma qabiliyyəti 3,5 milyon ton olan terminal vasitəsilə idxal, ixrac və tranzit yüklərin daşınması da icra olunacaq.

Abşeron Logistika Mərkəzinin əsrlər boyu mədəniyyətləri və qitələri birləşdirən tarixi İpək yolunun

mərkəzində yerləşən paytaxtımızın Lökbatan qəsəbəsi ərazisində inşa edilməsi xüsusilə əhəmiyyətlidir. Mərkəzin ərazisi ticarət, logistika və sənaye zonalarının kəsişməsində və nəqliyyat şəbəkələrinin mərkəzində yerləşir. Bu müəssisənin "Meyvəli" MMC-yə, Bakı Baş Gömrük İdarəsinə, Ələtdəki Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanına, "Sədərək" və "Bina" ticarət mərkəzlərinə, həmçinin digər biznes strukturlarına yaxınlıqda yaradılması onun iqtisadi əhəmiyyətini daha da artırır. Təxmini hesablamalara görə, gün ərzində 750-800 yük maşını şəhər mərkəzində yerləşən stansiyalardan boşalan yükləri şəhərdaxili anbar və tikinti materialları bazarlarına daşıyır. Bu yüklərin şəhərdəki məntəqələrə, inşaat materialları mağazalarına və bazalarına çatdırılması paytaxtda nəqliyyatın hərəkətində sıxlıq və digər problemlər yaradır. Logistika Mərkəzinin yaradılması bu problemi həll etməklə

yanaşı, həm də Bakının ekoloji durumunu daha da sağlamağa kömək edəcək. Belə ki, Bakıtrafi dəmir yolu stansiyalarından Abşeron Logistika Mərkəzinə yönəldiləcək yüklərin həcminin 0,8 milyon ton olacağı ehtimal edilir. Beləliklə də Bakıya gələn 2 milyon ton yük şəhərdən kənardə yerləşən Abşeron Logistika Mərkəzinə yönəldiləcək. Bu da orta hesabla 125 min yük avtomobili deməkdir.

Bu mühüm infrastruktur obyektinin Bakı-Tbilisi-Qars, İran-Astara-Bakı, Rusiya-Yalama-Ələt dəmir yolu marşrutları ilə əlaqəsi var. Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu tam gücü ilə fəaliyyətə başladıqdan sonra bu mərkəz vasitəsilə qonşu ölkələrlə idxal-ixrac əməliyyatlarını, eləcə də Azərbaycan ərazisindən multimodal yük daşımalarını daha çevik yerinə yetirməyə imkan yaranacaq. Mərkəzin fəaliyyəti ilə tanış olan dövlətimizin başçısı kollektivə uğurlar arzuladı.

Con Batçelor: Ermənilər ətraf mühitə qarşı da düşmənçilik edirlər

ABŞ-in məşhur və geniş auditoriyaya malik olan "Con Batçelor Şou" radioverilişinin aparıcısı Con Batçelorun Azərbaycan ilə bağlı hazırladığı növbəti verilişin qonağı ölkəmizin ABŞ-dəki səfiri Elin Süleymanov olub. AZƏRTAC xəbər verir ki, bu veriliş Azərbaycanın ikinci böyük şəhəri olan Gəncədə hazırlanıb. Əvvəlcə Con Batçelor Gəncə haqqında qısa məlumat verib, bir vaxtlar Qərbbə və ya Şərqqə gedən karvanların məhz bu şəhərdə dayandığını qeyd edib. Bildirib ki, müasir dövrdə isə dəmir yolları və boru kəmərləri Gəncədən keçir.

Con Batçelor deyib ki, Gəncədə olduğu müddətdə o, Tərtər rayonuna da səfər edib, cəbhə xəttində olub. Aparıcı deyib ki, cəbhə xəttinə o, Tərtər Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Müstəqim Məmmədovun və general Hikmət Həsənovun müşayiəti ilə gedib, münəqişənin dəhşətlərini öz gözləri ilə görüb. Məcburi köçkünlər üçün cəbhə xətti yaxınlığında yeni qəsəbələr salınır ki, onlar öz rayonlarından uzaq düşməsinlər.

Səfir Elin Süleymanov Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin tarixindən ətraflı məlumat verərək deyib: "Biz təmas xəttindəki regionlara səfər etdik və hər şeyi öz gözlərimizlə gördük. Təəssüf ki, Ermənistan-Azərbaycan münaqişəsi 25 ildir davam edir. Münəqişə nəticəsində Azərbaycanın beynəlxalq səviyyədə tanınan ərazilərinin 20 faizi işğal olunub, bir milyondan artıq qaçqın və məcburi köçkünümüz var".

Diplomat, həmçinin Azərbaycan dövlətinin məcburi köçkünlərin ehtiyaclarının qarşılama, onların mənzil şəraitinin yaxşılaşdırılması istiqamətində gördüyü işlərə də toxunub. Bildirib ki, Prezident Əliyevin bu cür yanaşması Azərbaycanın həssas təbəqəsinə ünvanlanıb ki, onların bütün ehtiyacları ödənilsin və onlar özlərini təcrid olunmuş hesab etməsinlər.

Con Batçelorun regiondakı ölkələr-

lə müqayisədə Ermənistanın inkişaf etməməsi, Ermənistandan başqa, həminin zənginləşməsi fikrinə cavab verən səfir Elin Süleymanov vurğulayıb ki, işğal siyasətinə bağlı qalmaqla Ermənistan ona inkişaf gətirəcək işlərdən təcrid olunub. "Onlar da bu inkişafın bir hissəsi ola bilərdilər. Əsas ehtiyac duyulan məsələ sülh razılığının əldə olunmasıdır. Yəni, biz Azərbaycan xalqının təhlükəsizliyini istəyirik. Biz torpaqlarımızı azad olunmasını, qaçqın və məcburi köçkünlərimizin öz doğma yurdlarına qayıtmasını istəyirik. Bunun üçün sülh lazımdır", - deyərək səfir vurğulayıb.

Con Batçelor proqramında Tərtər Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Müstəqim Məmmədovla rayonda kənd təsərrüfatının inkişafı, fermerlərin ehtiyaclarının ödənilməsi istiqamətində aparılan işlər barədə söhbətdən də danışdı.

Ermənistan tərəfindən Sərsəng Su Anbarından yayda su buraxılışının dayandırılması, qışda isə daşqınlar yaradılması faktına toxunan Con Batçelor deyib: "Azərbaycanda torpaq çox məhsuldardır. İstənilən halda əkin üçün su lazımdır. Lakin biz cəbhə xəttində quraq ərazilər gördük. Ermənilər ətraf mühitə qarşı da düşmənçilik edirlər. Onlar regionun su təchizatını dayandırılıb".

Səfir Elin Süleymanov qeyd edib ki, sovet dönməndə oxatki Azərbaycan hökuməti həm ermənilərin, həm də azərbaycanlıların məskunlaşdıqları kəndləri su ilə təmin etmək üçün Sərsəng Su Anbarını inşa edib. Əslində, hazırda onun suvarma qabiliyyəti 300 min hektardır. Lakin təmas xəttində

Azərbaycan tərəfinin 180 min hektarı suvarıla bilmir, çünki erməni tərəfi suyu çaya axmağa qoymur. Su yalnız qış mövsümündə ora axır. Yəni, bunun məqsədi nədir?!

Ermənistan tərəfindən Sərsəng Su Anbarından yayda su buraxılışının dayandırılmasını, qışda isə daşqınlar yaradılmasını Azərbaycan, xüsusilə də Tərtər və ətraf rayonların yerli əhalisinə və ətraf mühitə qarşı müharibə kimi xarakterizə edən C.Batçelor bunu "terror" və "hərbi cinayət" adlandırır. C.Batçelor təmas xəttinin Azərbaycan tərəfində inkişafın, Ermənistanın işğal etdiyi ərazilərdə isə səfələtin müşahidə edildiyini vurğulayaraq qeyd edib ki, Ermənistan tərəfinin işğalçı siyasəti davam etdirməsi nəinki regional sülhə və sabitliyə ziyan vurur, Ermənistanı regionda həyata keçirilən layihələrdən təcrid edir və erməni xalqının gələcəyini zədələyir. ABŞ-da isə bu münaqişə haqqında kifayət qədər məlumatın olmaması məni narahat edir.

Səfir Elin Süleymanov münaqişənin 30 ilə yaxındır davam etdiyini deyib. Bu, nə Azərbaycan xalqına, nə də Ermənistan xalqına yaxşı nəticə vəd etmir. Veriliş zamanı bu yaxınlarda Gəncə şəhərində baş verən təxribatlara da toxunulub. Səfir Elin Süleymanov bildirib ki, təəssüf, bəzi güclər Azərbaycanda sabitliyi və ölkənin inkişafını istəmir. Onlar bunu pozmaq üçün istənilən vasitədən, - istər dini olsun, istərsə də digər, - istifadə etməyə cəhd göstərir.

Qeyd edək ki, ABŞ-in məşhur və geniş auditoriyaya malik olan "Con Batçelor Şou" (John Batchelor Show) radioverilişinin aparıcısı Con Batçelor iyulun 29-dan avqustun 4-dək Azərbaycana səfər edib. "Con Batçelor Şou" gündəlik həyatda aktual olan beynəlxalq hərbi, siyasi və iqtisadi mövzulara həsr edilir. ABŞ-da federal ABC Radio Şəbəkəsinə daxil olan müxtəlif ştat və şəhərlərdə geniş çeşidli radiokanallar tərəfindən həm canlı, həm də audio yazısı geniş yayımlanır. Həftənin hər günü yayımlanan bu şou ABŞ-da milyonlarla dinləyici auditoriyasına malikdir.

Bakı Şəhər İcra Hakimiyyəti iasə obyektlərinə vaxt verdi

Bakı Şəhər İcra Hakimiyyəti və Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi rayon icra hakimiyyətləri ilə birgə paytaxtımızda fəaliyyət göstərən iri restoran və şadlıq evlərinin sahibləri ilə məarifləndirici görüşlərini davam etdirir. SİA-ya Bakı Şəhər İcra hakimiyyətindən verilən məlumata görə, görüşlərin keçirilməsində əsas məqsəd restoran və şadlıq evlərindən atmosfərə zərərli qazların, tüstünün və kəskin qoxunun buraxılmasının, paytaxtın ekologiyasının çirklənməsinin qarşısını almaqdır.

Tədbirlərdə sahibkarlara bildirilib ki, atmosferin çirklənməsinin qarşısını almaq məqsədi ilə restoranların tüstü bacalarında xüsusi filtr quraşdırılmalıdır. Vətəndaşlara izah edilir ki, filt quraşdırılmayan restoran və şadlıq evlərinin sahibləri Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi tərəfindən cərimələnəcək. Belə ki, cərimənin məbləği quraşdırılacaq qurğulara verilən puldan qat-qat çox olacaqdır. Sahibkarlara bir daha bildirilir ki, əgər məqsəd normala cavab verməyən restoranları cərimələmək olsaydı, heç bir xəbərdarlıq etmədən cərimələr yazılırdı. Amma məqsəd cərimələmək yox, problemi tam olaraq aradan qaldırmaqdır. Ona görə də Bakı Şəhər İcra Hakimiyyəti vətəndaşlarla, sahibkarlarla görüşüb onlara bildirir ki, bu məsələ həllini tapmalıdır və bunun başqa yolu yoxdur. Bunu üçün də böyük restoran və şadlıq evlərinin sahiblərinə vaxt verilib ki, 15 gün ərzində həmin qurğuları quraşdırsınlar. Qurğuları quraşdırmaqla siz paytaxtın ekoloji təmizliyini qorumuş olacaqsınız.

Qeyd edək ki, belə tədbirlər artıq Bakının Nizami, Xətai, Nərimanov, Yasamal, Binəqədi, Suraxanı və Sabunçu rayonlarında keçirilib və bütün rayonlarda keçirilməsi nəzərdə tutulub.

Ermənistan ordusunun növbəti təxribatı nəticəsində hərbi qulluqçumuz yaralanıb

Müdafiə Nazirliyi bildirir ki, Azərbaycan-Ermənistan dövlət sərhədində baş verənlərə görə məsuliyyət tam şəkildə Ermənistan hərbi-siyasi rəhbərliyinin üzərinə düşür. Azərbaycan Ordusunun bölmələri dövlət sərhədində əməliyyat şəraitinə tam nəzarət edir.

ABS rəsmisi: TAP Avropanın təbii qaz tədarükündə güclü mənbə olacaq

"Trans-Adriatik" (TAP) qaz boru kəməri Avropanın təbii qaz tədarükündə güclü mənbə

olacaq. AZƏRTAC "Washington Examiner"ə istinadla xəbər verir ki, bu barədə ABŞ Konqresinin Nümayəndələr Palatasının kəşfiyyət üzrə daimi xüsusi komitəsinin sədri Devin Nunes deyib. "ABŞ hazırda mayeləşdirilmiş təbii qaz (LNG) ixrac edir və Qərbi Avropaya daha çox qaz nəql edə biləcəyi təqdirdə, eləcə də TAP qaz boru kəməri ilə İtaliyaya qaz daşındıqda qitənin qaz tədarükü üzrə iki güclü mənbə olacaq", - deyərək D.Nunes qeyd edib.

Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi: Ötən illə müqayisədə buğda və arpa istehsalında artım qeydə alınıb

Ölkə üzrə payızlıq və yazlıq buğda biçiminin 99,2 faizi, arpa biçiminin isə 99,7 faiz başa çatıb. Ümumilikdə 672 min 516 hektar sahədə buğda (2017-ci ildə 590 min 162 hektar), 336 min 49 hektar sahədə arpa biçini (2017-ci ildə 317 min 693 hektar) aparılıb. Bu il orta hesabla hər hektardan 30,2 sentner buğda (ötən il 30,6 sentner) və 27,9 sentner arpa (ötən il 25,6 sentner) yığılıb. Ötən illə müqayisədə məhsuldarlıq buğda üzrə 112,5 faiz, arpa üzrə isə 115,3 faiz təşkil edib. Kənd Təsərrüfatı Nazirliyindən AZƏRTAC-a bildirilə ki, bu il ölkə üzrə 3 milyon 17 min 289 ton payızlıq və yazlıq dənli və dənli paxlalılar yığılıb. Bunun 2 milyon 31 min 654 tonu buğda, 937 min 90 tonu arpadır. Ölkə üzrə ötən illə nisbətən 226 min 365 ton çox buğda, 124 min 570 ton çox arpa yığılıb.

Türkiyə KİV-ləri: Xəzərin hüquqi statusunun müəyyənləşdirilməsi tarixi hadisədir

Avqustun 12-də Qazaxıstanın Aktau şəhərində Xəzəryanı dövlətlərin dövlət başçıları V Zirvə toplantısında Xəzər dənizinin hüquqi statusuna dair Konvensiyanın imzalanması Türkiyə KİV-lərinin diqqət mərkəzindədir.

AZƏRTAC xəbər verir ki, qarşılıqlı media qurumları Xəzər dənizinin hüquqi statusunun müəyyənləşdirilməsini tarixi hadisə kimi dəyərləndirirlər. Anadolu agentliyi, "ahaber", "trthaber", "haberturk" xəbər portalları, çoxtirajlı "Millət" və "Hürriyyət" qəzetləri və digər KİV-lər mövzu ilə bağlı məlumatlarında Xəzər dənizinin hüquqi statusuna dair danışqların iyirmi ildən çox müddətdə davam etdiyini bildirir, sənədin əhəmiyyətində ətraflı bəhs edirlər. Türkiyə mediası, həmçinin Xəzər hövzəsinin zəngin karbohidrogen ehtiyatları və tranzit imkanları, eləcə də bu məsələlərin imzalanması beynəlxalq sənəddə əksini tapmasına da diqqət yetirirlər. Qeyd edilir ki, Xəzərin hüquqi statusunun müəyyənləşdirilməsi təkcə sahilyanı ölkələrin yox, regionda sülh və inkişaf tərəfdarı olan bütün ölkələrin maraqlarını əks etdirir.

Tahir Mirkişili: "Xəzər dənizinin hüquqi statusu haqqında Konvensiya Azərbaycanın mövqeyi ilə tam üst-üstə düşür"

Avqustun 12-də Qazaxıstanın Aktau şəhərində Xəzəryanı ölkələrin dövlət başçıları V Zirvə toplantısında Xəzər dənizinin hüquqi statusunu müəyyən edən sənəd təsdiq edildi. Xəzəryanı ölkələrin prezidentləri tərəfindən imzalanan Konvensiya regionda neft və qaz ehtiyatlarının kəşfiyyatı, hasilatı və nəqlini xeyli asanlaşdıracaq, su resurslarından istifadəni tənzimləyəcək. Bu fikri AZƏRTAC-a açıqlamasında Milli Məclisin deputatı, siyasi ekspert Tahir Mirkişili deyib.

Deputat qeyd edib ki, İran Xəzərin bölünməsinə "göl prinsipi" üzrə, yeni, hər bir ölkəyə bərabər pay verilməsi qaydasını təklif edirdi. Digər 4 ölkə isə "dəniz prinsipi" üzrə, yeni, orta xətt ilə müəyyən məsafədə hər bir ölkənin sektorlarının müəyyən olunmasını, dənizin ortasının isə ümumi istifadəyə verilməsini təklif edirdi. Ötən müddət ərzində Azərbaycan, Qazaxıstan və Rusiya, həmçinin Qazaxıstan və Türkmənistan öz aralarında dənizin şimal hissəsinin orta xətt prinsipi ilə bölünməsinə razılaşırdılar. "Bu məsələ ilə bağlı 22 il ərzində 5 sammit keçirilib. Nəhayət, avqustun 12-də keçirilən beşinci Zirvə toplantısında Xəzərin dibinin "dəniz prinsipi", suyunun isə "göl prinsipi" əsasında bölünməsi razılaşdırıldı. 1982-ci ildə qəbul edilmiş BMT-nin Dəniz Hüququ Haqqında Konvensiyasının prinsipləri dənizin dibinin bölünməsinə əhatə edir. Konvensiyasını bütövlükdə Xəzər dənizinə aid etmək mümkün deyil. Belə ki, konvensiyadakı "dəniz" anlayışına Xəzər uyğun gəlmir. Eyni zamanda, Xəzərin suyunun və təkinin tərkibi, forması onu göl adlandırmağa da imkan vermir. Məhz bu xüsusiyyətlər Xəzər haqqında ayrıca sazişin olmasını labüd edirdi", - deyərək T.Mirkişili vurğulayıb.

Deputat bildirib ki, Azərbaycan tərəfi uzun illər ərzində Xəzərin beynəlxalq hüquqi normalar çərçivəsində ədalətli bölgüsünü və "qazan-qazan" prinsipini təklif etsə də, müəyyən sünü manevrlər yekun statusla bağlı razılaşma əldə edilməsinə imkan vermirdi.

Azərbaycanın sənədin razılaşdırılmasındakı mühüm rolundan bəhs edən deputat 2010-cu ildə Xəzəryanı ölkələrin dövlət başçıları Bakıda keçirilmiş III Zirvə Toplantısının ölkələr arasında əməkdaşlığın möhkəmləndirilməsi işinə xüsusi töhfə verdiyini ifadə edib. Tahir Mirkişili deyib: "İndiyə qədər tənzimlənməyən Xəzərin hüquqi statusu Türkmənistan ilə Azərbaycan arasında sualtı Transxəzər Qaz Kəmərinin reallaşmasına da mane olurdu. Konvensiyaya görə, bu layihənin qərarını yalnız Azərbaycan və Türkmənistan verəcək. Sənədə əsasən ekoloji standartlar nəzərə alınmaqla belə layihələr qonşu ölkələr arasında reallaşma bilər". Xəzər dənizinin hüquqi statusunu müəyyən edən Konvensiyanın imzalanmasının çox önəmli hadisə olduğunu söyləyən deputata bildirib ki, bu sənəd Azərbaycanın illər boyunca irəli sürdüyü mövqə ilə üst-üstə düşür və Xəzəryanı dövlətlərə fayda gətirəcək.

İŞİD lideri ağır yaralanıb

İŞİD qruplaşmasının rəhbəri Əbu Bəkr əl-Bağdadi İraq Hərbi Hava Qüvvələrinin Suriyada keçirdiyi əməliyyat nəticəsində ağır yaralanıb. SİA

TASS informasiya agentliyinə istinadla xəbər verir ki, bu barədə İraq kəşfiyyatında olan mənbə bildirib. Onun sözlərinə görə, əl-Bağdadi qruplaşmanın qərargahında olan zaman İraq aviasiyasının zərbəsinə məruz qalıb. Reydin iyun ayında keçirildiyi bildirilsə də, məkan göstərilməyib. Məlumatda qeyd olunur ki, İŞİD rəhbəri aldığı yaralar səbəbindən vəzifəsini icra etmək qabiliyyətini itirib. Silahlıların bir hissəsi onun yerinə Əbu Osman ət-Tunisinin namizədliyini irəli sürüb ki, bu da qruplaşmanın sıralarında parçalanmaya səbəb olub.

Bəhrüz Quliyev: "Konvensiyanın imzalanması eyni zamanda qızıl ortanı tapdı"

"İmzalanmış Konvensiya eyni zamanda beş ölkənin iqtisadi və siyasi maraqlarının üst-üstə düşməsi kimi də qiymətləndirilə bilər". Bu fikirləri AZƏRTAC-a siyasi ekspert Bəhrüz Quliyev avqustun 12-də Qazaxıstanın Aktau şəhərində Xəzəryanı dövlətlərin dövlət başçıları V Zirvə toplantısında Xəzər dənizinin hüquqi statusuna dair Konvensiyanın imzalanmasını şərh edərkən deyib.

Onun sözlərinə görə, hələ 1992-ci ildən başlanan uzun və çətin yolun sonunda - 2018-ci ilin 12 avqustunda uğurla nəticələnməsi əsasında Azərbaycan dövlətinin və Prezident İlham Əliyevin qətiyyətli siyasəti dayanır: "Əgər burada beş ölkənin siyasi-iqtisadi maraqlarının təmin olunması amili dayanıbsa, deyərdim ki, Azərbaycanın maraqları digər dövlətlər tərəfindən xüsusilə nəzərə alınıb. Əlbəttə, burada əsas məqam Xəzər hövzəsində təhlükəsizlik və sabitlik qərarının təminatıdır, ancaq başqa tərəfdən, ortada digər faktorlar da mövcuddur ki, onlardan biri kimi, Azərbaycanın öz tranzit xidmətlərini təqdim etdiyi Şərqi-Qərbi və Şimal-Cənub dəhlizlərini göstərə bilərik. Əbəs deyil ki, bu dəhlizlərin istifadəsi Xəzər beşliyinə aid olan ölkələrin bir-biri ilə daha sıx iqtisadi əməkdaşlıqlarına münbit şərait yaradır. Ən sadə bir faktı nəzər salaq. Əgər statistik rəqəmlərə müraciət edərsək, görürük ki, təkə ötən il Şimal-Cənub marşrutu üzrə Azərbaycan ərazisindən 1700

ton, bu ilin yalnız 7 ayı ərzində isə 175 000 ton yük daşınıb. Bu isə yükdaşıma həcminin ötən illə müqayisədə təqribən 100 dəfədən çox artması deməkdir.

Yaxud, dövlət başçımızın da öz çıxışında xatırladığı kimi, qonşu İran və Rusiya arasında Şimal-Cənub dəhlizi üzrə yükdaşımaları 100 dəfədən çox artıb. Əlbəttə, bütün bunlar bilavasitə Azərbaycanın Xəzər regionundakı xüsusi yerinin və təşəbbüsü ilə reallaşdırıldığı layihələrin məntiqi nəticəsidir. Bu baxımdan da hesab edirəm ki, Azərbaycanın V Zirvə toplantısındakı yeri ali olaraq qiymətləndirilir, ölkə rəhbərləri növbəti təşəbbüslər üçün müzakirələrə hazırlıqlarını bəyan edirlər".

"Azərbaycan digər dövlətlər tərəfindən hər zaman öz qonşuluq və əməkdaşlıq siyasətinə sadıq olan ölkə olaraq tanınır"- deyərək qeyd edən Behruz Quliyevə görə, Konvensiyanın imzalanması yeni perspektivlər açır, eləcə də ölkəmizin qarşılıqlı, bərabər hüquqlu maraqları nəzərə alınır, xüsusilə, ərazi bütövlüyünə hörmətə yanaşılır: "Bütün bunlar ölkələrin suverenliyinə əsaslanan münasibətlərin bariz nümunəsi olaraq da dəyərləndirilməlidir".

Elman Nəsirov: "Xəzərin statusu haqqında Konvensiya Xəzəryanı ölkələr arasında əməkdaşlığı yeni müstəviyə çıxaracaq"

Xəzər dənizinin hüquqi statusunun müəyyənləşdirilməsi ilə bağlı 1996-cı ildən konkret sənəd üzərində aparılan danışıqlar öz məntiqi nəticəsinə verdi. Avqustun 12-də Qazaxıstanın Aktau şəhərində Xəzəryanı dövlətlərin prezidentləri tarixi əhəmiyyətli sənədi imzaladılar.

Bu fikirləri AZƏRTAC-a açıqlamasında Milli Məclisin deputatı Elman Nəsirov bildirib.

Bu il martın sonunda İran Prezidenti Həsən Ruhininin Bakıya səfəri zamanı imzalanmış "Xəzər dənizində müvafiq blokların birgə işlənilməsi" haqqında Anlaşma Memorandumunun Xəzərin hüquqi statusuna dair Konvensiyanın razılaşdırılması yolunda mühüm tarixi əhəmiyyət daşıdığını söyləyən E.Nəsirov deyib: "İran Prezidentinin Azərbaycana səfəri zamanı aparılan danışıqlar onunla nəticələndi ki, Xəzərdə müvafiq blokların birgə istifadəsi ilə bağlı razılaşma əldə edildi. Beləliklə, bu ilin mart ayının sonunda uğurlu Azərbaycan-İran danışıqları yekun Konvensiyanın imzalanması yolunda çox mühüm, həlledici addımlardan biri oldu.

Bu gün ulu öndər Heydər Əliyevin müəyyən etdiyi balanslı, çoxvektorlu, tarazlaşdırılmış xarici siyasət kursunun Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilməsi nəticəsində ölkəmizin beynəlxalq münasibətlərdəki mövqeləri daha da möhkəmlənir. Azərbaycanın digər ölkələrlə ikitərəfli əlaqələri daha da genişlənir. Hesab edirəm ki, eger Azərbaycanın İran, Rusiya, Qazaxıstan, Türkmənistanla ikitərəfli

münasibətləri belə yüksək səviyyədə olmasaydı, haqqında bəhs etdiyimiz Konvensiyanın imzalanması mümkünsüz olardı. Yeni, bu sənəd ilk növbədə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin xarici siyasətdə ikitərəfli münasibətlər formatına prioritet istiqamət kimi yanaşmasının məntiqi nəticəsi kimi dəyərləndirilməlidir".

Deputat qeyd edib ki, bu Konvensiyanın imzalanması sözün həqiqi mənasında dövrümüzün mürəkkəb məsələlərindən birinin həll olunması deməkdir. Bu, regionda sülhə, sabitliyə xidmət edən, Xəzəryanı dövlətlər arasında münasibətlərin yeni səviyyəsini müəyyən edən, yeni mərhələsinin əsasını qoyan bir sənəddir. Bu Konvensiya dostluğa, əməkdaşlığa, qardaşlığa xidmət edir. Bu nöqteyi nəzərdən imzalanmış Konvensiyanın həm siyasi, həm iqtisadi, həm geoiqtisadi, həm də geostrateji əhəmiyyəti mövcuddur.

Elman Nəsirov diqqətə çatdırıb ki, imzalanmış Konvensiya Xəzərin hüquqi statusunu müəyyənləşdirməklə yanaşı, nəqliyyat, ekologiya və bütövlükdə regionda sülh və təhlükəsizlik məsələlərini özündə ehtiva edir. Ona görə də bu sənədin qəbulu bütün tərəflər üçün uğurludur. Yeni, bu tarixi razılaşma Xəzər dənizinin hüquqi statusu ilə bağlı Xəzəryanı ölkələr arasında uzun illərdir sürən ziddiyyətlərin əməkdaşlıqla əvəzlənməsini təmin edir. "Sülhə, təhlükəsizliyə, əməkdaşlığa xidmət edən bu sənədin imzalan-

Ekspert hesab edir ki, digər Xəzəryanı ölkələrlə yanaşı, Azərbaycan bu hövzədə ekoloji vəziyyətin yaxşılaşmasına önəmli töhfələrini verir, xüsusilə neft-qaz əməliyyatlarının həyata keçirildiyi zaman Xəzər dənizinin çirkənlənməsinin qarşısının alınması istiqamətində proyektlər təqdim edir: "O cümlədən, nəzərə alarsaq ki, Xəzər hövzəsində karbohidrogen yataqları birgə işlənəcək və həmin işlər hələ bundan sonra uzun illəri əhatə edəcək, bu zaman ölkəmizin sözügedən istiqamətdəki yeri və rolu daha çox görünməyə başlayır. Ona görə də deyərdim ki, V Zirvə toplantısında imzalanmış Konvensiya qızıl ortanı tapdı. Bu qızıl ortada müsbət mənada görünməyən tərəflər də var ki, bütün bunlar həm Azərbaycanın, həm də digər Xəzəryanı ölkələrin eyni zamanda, siyasi maraqlarını tamamilə təmin edir. Söz yox ki, həmin təminatlar ölkələrin beynəlxalq aləmdəki yerini daha da möhkəmləndirəcək, habelə siyasi-iqtisadi nüfuzlarının artmasına böyük təkan verəcək. Ümumiyyətlə, imzalanmış tarixi Konvensiya qeyd edilən fikirlərlə yanaşı, həmçinin, Xəzəryanı ölkələrin sıx qarşılıqlı fəaliyyəti, iqtisadi, nəqliyyat xarakterli məsələlərin, xalqlarımızın həyat səviyyəsinin yaxşılaşmasına kömək edəcək məsələlərin həlli üçün çox geniş, münbit perspektivlər açır, inkişafa, tərəqqiyə doğru olan yollarını daha da genişləndirir. O cümlədən, imzalanmış Konvensiya Xəzəryanı ölkələr arasında yeni və daha perspektivli əməkdaşlıq mərhələsinin başlanğıcı olaraq da qiymətləndirilməlidir".

masını, eyni zamanda, digər regionlar üçün də böyük əhəmiyyət kəsb edir. Yeni əməkdaşlıq mühiti Şimal-Cənub və Şərqi-Qərbi dəhlizlərinin inkişafına stimol olacaq. Nəticə etibarilə bu, Xəzəryanı ölkələrin əməkdaşlığını yeni müstəviyə çıxaracaq. Burada

həm siyasi, həm iqtisadi, humanitar, təhlükəsizlik sahələrində əməkdaşlıqdan söhbət gedir", - deyərək deputat vurğulayıb.

Elman Nəsirov qeyd edib ki, hər zaman olduğu kimi mühüm tarixi əhəmiyyətli sənədin imzalanması ərəfəsində anti-azərbaycan qüvvələr, erməni lobbisinə yaxın olan siyasi dairələr müxtəlif yollarla belə bir tarixi razılaşmanın əldə edilməsinə mane olmağa çalışırdılar. Çünki hamıya aydındır ki, belə bir sənədin imzalanması Azərbaycanın mövqeyini daha da gücləndirəcək, ölkəmiz daha da inkişaf edəcək. Həmin bu qüvvələr bu səbəbdən də yuxularına haram qatıb, cürbəcür ssenariləri işə salmaq istəyirdilər. Hər zaman olduğu kimi bu dəfə də onların arzuları ürəklerinde qaldı. Son nəticədə Xəzərin hüquqi statusunun müəyyən edilməsinə bağlı məsələ həllini tapdı, yekun Konvensiya imzalandı. Bu, bir daha onu göstərdi ki, Azərbaycan Prezidentinin siyasi iradəsinin, onun qonşu dövlətlərlə apardığı mehriban qonşuluq siyasətinin, qonşu dövlətlərin liderləri ilə yaratdığı sıx ünsiyyətin, dostluq münasibətlərinin sayəsində 26 ildən çoxdur həllini tapmayan problem öz həllini tapdı.

Vüqar Rəhimzadə: “Konvensiya Xəzər hövzəsində yeni əməkdaşlıq platforması yaradacaq”

“Ötən həftə Qazaxıstanın Aktau şəhərində Xəzəryanı ölkələrin dövlət başçılarının V Zirvə Toplantısında Xəzər dənizinin hüquqi statusuna dair Konvensiyanın imzalanması tarixi hadisədir. 1992-ci ildən bəri Xəzərin hüquqi statusu barədə Konvensiyanın imzalanması ilə bağlı keçirilən görüşlər və aparılan danışıqlar nəhayət, məntiqi sonluqla yekunlaşdı.

Məlum olduğu kimi, sənəd üzərində iş 1996-cı ildən aparılmağa başlanıb. 2003-cü ildə Astanada Azərbaycan, Rusiya və Qazaxıstan arasında “Xəzərin dibinin orta xətt üzrə milli sektorlara bölünməsi, su səthinin ümumi istifadəsi” haqqında üçtərəfli saziş imzalanıb, Xəzərin dibinin bölünməsinə dair yekun razılığa imza atılıb. 2010-cu ildə Bakıda keçirilən III Zirvə Toplantısı əməkdaşlığın möhkəmləndirilməsinə xüsusi töhfə verib, “Xəzər dənizində təhlükəsizlik sahəsində əməkdaşlıq haqqında Saziş” imzalanıb. 2018-ci ilin mart ayında İranın prezidenti Həsən Ruhaninin ölkəmizə səfəri zamanı imzalanmış Xəzər dənizində müvafiq blokların birgə işlənilməsi haqqında Anlaşma Memorandumu Konvensiyanın razılaşdırılması istiqamətində böyük önəm daşıyır. Sevincirici haldır ki, Konvensiya uzun illərdir ki, Xəzər hövzəsindəki mövcud ziddiyyətli məqamlara son qoyacaq, yeni əməkdaşlıq platforması yaradacaq.” Bu fikirləri KİV-ə açıqlamasında YAP Siyasi Şurasının üzvü, “İki sahil” qəzetinin baş redaktoru Vüqar Rəhimzadə bildirib.

Vüqar Rəhimzadə qeyd edib ki, Xəzəryanı ölkələrin dövlət başçılarının V Zirvə Toplantısında çıxışı zamanı Azərbaycan Prezidentinin səsləndirdiyi fikirlər regionda gələcəkdəki uğurlu əməkdaşlıqlardan, sülh və sabitliyin daha da möhkəmləndirilmə-

sindən xəbər verir: “Regionda sülh və mehriban qonşuluq siyasəti həyata keçirən Azərbaycan xarici siyasət kursunda daim bu prinsipləri əsas götürüb. Elə ölkəmizin təşəbbüsü ilə həyata keçirilən qlobal layihələrə nəzər salsaq və görürük ki, bütün bunlar sülh və təhlükəsizliyə, qarşılıqlı faydalı münasibətlərin qurulmasına və daha da genişləndirilməsinə xidmət edir. “Xəzəryanı ölkələr arasında yüksək səviyyədə əməkdaşlıq, etimad və qarşılıqlı fəaliyyət mövcuddur və bu da təhlükəsizliyin və sabitliyin başlıca qarantıdır... Azərbaycan bu sənədin hazırlanmasının bütün mərhələlərində konstruktiv işləyib və digər Xəzəryanı ölkələr kimi bu sənədin imzalanmasına öz töhfəsini verib,” deyərək bildiren Möhtərəm Prezidentimiz, xüsusi olaraq vurğulayıb ki, Konvensiya Xəzəryanı ölkələrin sıx qarşılıqlı fəaliyyəti, iqtisadi, nəqliyyat xarakterli məsələlərin və xalqların həyat səviyyəsinin yaxşılaşmasına kömək edəcək məsələlərin həlli üçün geniş perspektivlər açır. Qeyd etdiyimiz kimi, ümumilikdə, Azərbaycan regional sülh, sabitlik və təhlükəsizliyin möhkəmləndirilməsinə öz töhfəsini verir.”

“İki sahil” qəzetinin baş redaktoru vurğulayıb ki, Konvensiyanın imzalanmasında mühüm məqamlardan biri də Xəzər hövzəsində dondurulmuş və mübahisəli yataqların birgə işlənilməsi ilə bağlı olacaq: “Azərbaycan uzun illərdir ki, Xəzər hövzəsindən hasil etdiyi enerji resurslarını Avropaya ixrac edir. Məlum olduğu kimi, XXI əsrin layihəsi adlandırılan və dünyanın enerji xəritəsini dəyişən “Cənub

Qaz Dəhlizi” layihəsinin əsas təbii qaz mənbəyi “Şahdəniz” qaz-kondensat yatağıdır. Göründüyü kimi və ölkəmizin sahib olduğu enerji resursları milli maraqlarımıza, xalqımızın mənafeyinə uyğun istifadə olunmaqla Avropanın enerji təhlükəsizliyinin təminatında mühüm amildir. Şübhəsiz ki, Xəzəryanı ölkələr, o cümlədən, Azərbaycan Konvensiyadan böyük iqtisadi fayda götürəcək, Xəzər hövzəsinin karbohidrogen ehtiyatlarının Qərb bazarlarına daşınması üçün dənizin dibindən kəmərlər çəkilməsi üzərindən maneələr aradan qaldırılacaq. Bu gün mütəxəssislərin hesablamalarına görə, Xəzərin şelfində 50 milyard barrel neft və 9 trilyon kubmetr qaz yataqları var. Bu yataqların istismarı isə Xəzəryanı ölkələrə bir neçə trilyon dollar gəlir gətirəcək. Bununla yanaşı, daha çox yataqların kəşf olunacağı da mümkün proqnozlar sırasındadır.”

Vüqar Rəhimzadə əlavə edib ki, Konvensiya beynəlxalq yükdaşımalarda da Xəzəryanı ölkələrin rolunu daha da artıracaq: “Yeni əməkdaşlıq platforması beynəlxalq yükdaşımalarda Xəzər beşliyi ölkələrinin payının artmasına gətirib çıxaracaq. Bu gün Avropa İttifaqı ilə Çin arasında yük daşımalığının 3 faizi regionun payına düşür. Mövcud razılaşmadan sonra bu rəqəm artacaq, Şimal-Cənub və Şərq-Qərb dəhlizlərinin inkişafına yeni təkən verəcək. “Azərbaycan Şimal-Cənub beynəlxalq nəqliyyat dəhlizinin yaradılmasında və inkişafında da mühüm rol oynayır” deyən Möhtərəm Prezidentimiz Zirvə Toplantısında çıxışı zamanı vurğulayıb ki, Azərbaycanın öz tranzit xidmətlərini təqdim etdiyi Şərq-Qərb və Şimal-Cənub dəhlizləri iqtisadi əməkdaşlığı möhkəmləndirən, yeni iş yerləri yaradan, ölkələri bir-birinə yaxınlaşdıran, sabitlik və təhlükəsizliyin möhkəmlənməsinə şərait yaradan layihələrdir.”

“Aktau konvensiyası region üçün yeni imkanlar yaradır”

“Ümumiyyətlə, Xəzərin hüquqi statusu ilə bağlı məsələni hələ illər öncə çox aktual bir mövzu kimi gündəmə gətirən məhz Azərbaycan diplomatiyası olub. Eləcə də Yekun Konvensiyanın hazırlanması və onun imzalanmasında da ən aparıcı güclərdən biri Azərbaycan diplomatiyasıdır. Hələ 1990-cı illərin əvvəllərində Xəzərin hüquqi status məsələsi bu qədər aktual idi. Azərbaycan Xəzərin enerji daşıyıcılarını Qərb bazarlarına bağlayan dərhal sonra Xəzər dənizinin hüquqi statusu problem daha aydın üzə çıxdı. Məlumdur ki, Xəzərin enerji daşıyıcılarını Qərb bazarlarına ilk çıxardan ölkə məhz Azərbaycan olub. Azərbaycanın xarici siyasətində və Xəzər strategiyasında fikrimcə bir neçə məsələ ötən gün Qazaxıstanın Aktau şəhərində Xəzəryanı dövlətlərin dövlət başçılarının V Zirvə toplantısında Xəzər dənizinin hüquqi statusuna dair imzalanmış Konvensiyanın uğurlu yekunlaşmasında çox həlledici rol oynadı”. Bunu SİA-ya açıqlamasında “Bakı Xəbər” qəzetinin baş redaktoru Aydın Quliyev deyib.

Baş redaktorun sözlərinə görə, ümumən Xəzərin yekun Konvensiyası imzalanana qədər Azərbaycanın bir neçə istiqamətdə atdığı addımlar bu uğurlu nəticəni şərtləndirdi: “Bunların birincisi Azərbaycanın Xəzəryanı dövlətlərlə münasibətdə çox konstruktiv mövqə göstərməsidir. Bildiyiniz kimi Azərbaycan həm status danışıqlarında, həm də Konvensiya imzalanana qədər Xəzərin enerji ehtiyatlarının işlənməsində olduqca konstruktiv davranış sərgiləyib. Azərbaycanın imzaladığı Fikrimcə Konvensiyaya qədər bəzi rəsmi sənədlər var ki, bunlar da Konvensiyanın imzalanmasına doğru gedən yolda çox həlledici rol oynadı. Məsələn, 2003-cü ildə Azərbaycan-Türkmənistan-Qazaxıstan və Rusiya arasında imzalanmış Xəzərin dibinin bölünməsi ilə bağlı üçtərəfli saziş, 2010-cu ildə Xəzərin üçüncü sammitində Azərbaycanın fəal iştirakı ilə imzalanmış Xəzərdə təhlükəsizliklə bağlı saziş fikrimcə Konvensiyaya doğru gedən yolda çox həlledici rol oynadı. Əlbəttə ən müstəsna əhəmiyyətli rol cənab Prezidentin də qeyd etdiyi kimi Xəzərin ekologiyasının və ətraf mühitinin qorunması sahəsində Azərbaycanın həm bir Xəzəryanı ölkə olaraq öz dövlətçilik maraqlarından çıxış etməsi nəticəsində bu istiqamətdə səmərəli fəaliyyət göstərməsi, həm də beynəlxalq ISO standartlarının çox məsuliyyətlə tətbiq olunması nəticəsində Xəzərin bioehtiyatlarının qorunmasıdır.

Fikrimcə Xəzər dənizinin ekoloji mühitinin və bioehtiyatlarının qorunmasında və bərpa olunmasında Azərbaycanın inidyədək göstərdiyi fəaliyyət bir nümunədir. Mən başqa ölkələrin bu yöndəki fəaliyyətlərini heçə endirmək istəmirəm. Təbii ki, bu istiqamətdə başqa ölkələrin də çabaları, cəhdləri var. Amma Azərbaycanın bu sahədə göstərdiyi təcrübə, əldə etdiyi nəticələr demək olar ki nümunəvidir. Hesab edirəm ki, Xəzər dənizinin bundan sonra da sülh və təhlükəsizlik arealı kimi daha möhkəmləndirilməsində və etibarlı olmasında Azərbaycanın göstərdiyi ekolojiönümlü fəaliyyətində xüsusi rol oynayacaq”.

A.Quliyev bəzi məqamları da diqqətə çatdırıb: “Bu Konvensiyanın imzalanması ilə Azərbaycan Ermənistanın hələ 1990-cı illərdə ortaya atdığı Xəzəryanı ölkə statusu qazanmaq kimi xəyali bir imzasını tamamilə iflasa uğrattı. Hələ 1990-cı illərin əvvəllərində yeni Azərbaycan və Ermənistan yeni-yeni müstəqillik əldə etməyə başladığı dövrlərdə Ermənistanın və onun lobbisinin ən ciddi cəhdlərindən biri bu idi ki, Ermənistan Xəzəryanı ölkə statusu əldə etsin. Yeni təkə birbaşa Xəzərə bağlı olan bu 5 ölkə yox, Xəzərə yaxın olan bir neçə ölkə, o cümlədən Ermənistan da Xəzəryanı ölkə statusu əldə etmək istəyirdi. Çünki Ermənistan düzgün olaraq hesablamışdı ki, Xəzərin enerji ehtiyatları var. Bu enerji ehtiyatlarını dünya bazarına nəql olunmasında şərik olmaq üçün Ermənistan Xəzəryanı ölkə statusu qazanmaq və Xəzərlə bağlı gedən proseslərdə iştirak etmək çox vacibdir. Ermənistan Qara Dəniz İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatının (QDİƏT) üzvüdür və böyük cəhdlə o proseslərə qoşulub. Eyni ilə Xəzərlə bağlı iqtisadi, siyasi proseslərə də qoşulmaq Ermənistanın və onun lobbisinin çox ciddi hədəflərindən biri idi. Amma Azərbaycan diplomatiyasının tarixdə ən güclü qələbələrindən biri Ermənistanın Xəzəryanı proseslərə bir tərəf, şərik kimi qoşulmaq cəhdlərini iflasa uğrattıqdan ibarət oldu”.

Qanunsuz miqrasiyaya qarşı mübarizə çərçivəsində üç gün ərzində 71 əcnəbi saxlanılıb

Dövlət Miqrasiya Xidməti (DMX) qanunsuz miqrasiyaya qarşı mübarizəni davam etdirir. DMX-dən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, Xidmət tərəfindən üç gün ərzində qanunsuz miqrasiyaya qarşı keçirilmiş tədbirlər zamanı müxtəlif ölkələrin vətəndaşları olan 71 əcnəbi saxlanılıb. Onlardan 10 nəfərinin Azərbaycan Respublikasının ərazisində gelişinin bəyan edilmiş məqsədlərini pozduqları, 8-nin qeydiyyat ünvanı üzrə yaşamadıqları, 53 nəfərin isə ölkə ərazisində qanunsuz yaşadıqları müəyyənləşdirilib. Saxlanılmış əcnəbilərdən 51 nəfər barəsində inzibati qərarlar qəbul edilib. Digər əcnəbilərin Azərbaycan Respublikası hüdudlarından kənara çıxarılması istiqamətində müvafiq tədbirlər görülür.

Qeyri-neft sənayesinə qoyulmuş investisiyalar 65,5 faiz artıb

Bu ilin ilk yeddi ayında ölkənin iqtisadi və sosial sahələrinin inkişafı üçün bütün maliyyə mənbələrindən əsas kapitalla 7 milyard 457,3 milyon manat və ya əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 17,9 faiz az vəsait yönəldilib. Dövlət Statistika Komitəsindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, bu azalma neft sektorunda investisiyaların azalması ilə bağlı olub. Qeyri-neft sektoruna yönəldilmiş vəsaitin həcmi isə 19 faiz, o cümlədən qeyri-neft sənayesinə qoyulmuş investisiyalar 65,5 faiz artıb. Ümumi sərmayənin 72,5 faizi bilavasitə tikinti-quraşdırma işlərinin yerinə yetirilməsinə sərf edilib, istifadə olunmuş vəsaitin 71,1 faizi məhsul istehsalı obyektlərinin, 21,1 faizi xidmət sahələri üzrə obyektlərin, 7,8 faizi isə ümumi sahəsi 1097,1 min kvadratmetr olan yaşayış evlərinin tikintisinin payına düşüb. Daxili mənbələrdən əsas kapitalla yönəldilmiş vəsait ümumi sərmayənin 56,6 faizini təşkil edib.

Əsas kapitalla yönəldilmiş sərmayənin ümumi dəyərində müəssisə və təşkilatların vəsaitləri 52,8 faiz, bank kreditləri 13,7 faiz, büdcə vəsaitləri 24,9 faiz, əhalinin şəxsi vəsaitləri 6,3 faiz, büdcədən kənar fondların vəsaitləri 1,6 faiz, sair vəsaitlər isə 0,7 faiz təşkil edib.

14 avqust 2018-ci il

Nəsimi rayonunda gənclərlə görüş keçirilib

Yeni Azərbaycan Partiyası Nəsimi rayon təşkilatı gənclər birliyi 12 Avqust Beynəlxalq Gənclər Günü münasibəti ilə gənclərlə görüş keçirib.

Görüşdə YAP Nəsimi rayon təşkilatının sədri, millət vəkili Məlahət İbrahimqızı, təşkilatın idarə heyətinin üzvü Azər Süleymanov və gənclər birliyinin fəal gəncləri iştirak ediblər. Bu görüş işgüzar səhər yeməyi mühitində müzakirələrlə keçirilib. Öncə gənclər ölkəmizin bütün guşələrində asudə

vaxtın və istirahətin keçirilməsi ilə bağlı yaradılan şəraitdən danışıraq, özlərinin yay istirahət günlərinin təəssüratlarından məlumat veriblər. Sonra YAP Nəsimi rayon təşkilatının gənclər birliyinin gələcək fəaliyyəti ilə bağlı müzakirələr aparılıb. Gənclərin ölkəmizin ictimai-siyasi həyatında fəal iştirak etmək iddiasında olduqlarını və isteklərini, ölkə rəhbərliyinin, şəxsən Azərbaycan Prezidenti Cənab İlham Əliyevin həyata keçirdiyi daxili və

xarici siyasətin gənclər tərəfindən dəstəklənməsini bildiriblər. Onlar son zamanlar sosial şəbəkələrdə ölkəmizin sürətli dinamik inkişafının, regionun lider dövlətinə çevrilməsinin, beynəlxalq səviyyədə artan nüfuzunun, insanların sosial rifahının yaxşılaşmasının bir sıra xarici siyasi dairələr tərəfindən qışqıncılıqla qarşılandığını, bəzi hallarda isə düşmən mövqedə olmalarının narahatlıq doğurduğunu söyləyərək, Azərbaycanın bütün sağlam və intellektual gənclərinin bu qüvvələrə qarşı səfərbər olmalarının vacibliyini bildiriblər. Qeyd olunub ki, bu qüvvələr zaman-zaman sosial şəbəkələr vasitəsilə ölkəmizə qarşı hücum keçərək, ölkəmizin inkişafına mane olmağa, milli maraqlarımıza zərbə vurmağa və respublikamızın getdikcə artan reytingini zəiflətməyə cəhdlər göstərirlər. Lakin xalqımız, xüsusilə, gənc nəsil ölkəmizdə demokratik proseslərin inkişafını yüksək dəyərləndirir və bu şəraiti yaradan, Azərbaycanın beynəlxalq aləmdəki mövqelərini getdikcə möhkəmləndirən Cənab İlham Əliyevin siyasi xəttini dəstəkləyərək, düşmənlərə qarşı virtual mübarizəyə başlamışdır. Maraqlı diskussiya şəraitində keçirilən görüşdə gənclərin önəmli təklifləri dinlənilib, qarşıda duran vəzifələr və müxtəlif layihələr müzakirə edilib.

Nəzakət ƏLƏDDİNQIZI

Ermənistan parlamentinin vitse-spikeri Azərbaycanın diplomatik uğurlarını etiraf edib

Avqustun 12-də Aktauda imzalanmış "Xəzər dənizinin hüquqi statusu haqqında Konvensiya"nın şərh edən Ermənistan parlamentinin vitse-spikeri Eduard Şarmazanov bildirib ki, Ermənistanın yeni hökuməti müttəfiqləri ilə əlaqələri zəiflətdiyi bir vaxtda Azərbaycanın bu ölkələrlə münasibətləri möhkəmlənir.

AZƏRTAC Ermənistan KİV-lərinə istinadla xəbər verir ki, imzalanmış Konvensiyaya görə Azərbaycanın Xəzər şelfində yeni ərazilərə sahib olması ermənistanlı deputatı narahat edib. Rəsmi Bakının düşülmüş xarici siyasətini örnək göstərən Şarmazanov Ermənistanın yeni diplomatik cəhdlərini kəskin tənqid edib: "...Buna sübut olaraq Panik kəndində rus hərbi təlimləri zamanı baş vermiş insidenti misal göstərə bilərəm. Paşinyan heç cür əsaslandırma bilməz ki, Kollektiv Təhlükəsizlik Müqaviləsi Təşkilatının və Avrasiya İqtisadi Birliyinin üzvü olan Ermənistan NATO-nun təlimlərində niyə iştirak edir? Yeni baş nazir bunu belə izah edir ki, vaxtilə Serj Sarkisyan da bu cür təlimlərdə iştirak edib. Bu, bir siyasətçi üçün çox uğursuz cavabdır".

Bir daha Azərbaycanın diplomatik uğurunu xatırladan Şarmazanov deyib: "Bütün bunların fonunda bizim rəqibimiz Avrasiya İqtisadi Birliyinin iki vacib iştirakçısı ilə - Rusiya və Qazaxıstanla, habelə çox mühüm qonşumuz İranla sənədlər imzalayıb".

Ali məktəblərə ixtisas seçiminin vaxtı uzadılıb

Ali təhsil müəssisələrinin bakalavriat səviyyəsinə qəbul olmaq üçün tələb olunan müsabiqə şərtini ödəyən abituriyentlərin ixtisas seçiminin vaxtı 14 avqust saat 10:00-dək uzadılıb. Dövlət İmtahan Mərkəzindən (DİM) Trend-ə verilən məlumata görə, 13 avqust saat 16:55-ə olan məlumata görə 44558 abituriyent qəbul olmaq istədiyi ixtisasları öz elektron ərizəsinə daxil edərək təsdiqləyib. 200 abituriyent isə ixtisasları qeyd etməsinə baxmayaraq, elektron ərizəsini təsdiq etməyib.

İxtisasları seçib hələ təsdiq etməyən, eləcə də müsabiqədə iştirak etmək istəyən, lakin hələ ixtisas seçimi etməmiş digər abituriyentlərə tövsiyə olunur ki, qeyd olunan tarixədək ərizələrini təsdiq etsinlər. Müsabiqəyə yalnız müəyyən edilmiş vaxt ərzində "Abituriyentin elektron ixtisas seçimi ərizəsi"ndə ixtisasları seçmiş və təsdiq etmiş abituriyentlər buraxılacaqlar.

Heydər Əliyev milli sərhəd strategiyamızın banisidir

Azərbaycan Sərhəd Mühafizəsinin 99-cu ildönümü ərəfəsində Dövlət Sərhəd Xidmətinin (DSX) Horadiz, Göytəpə, Yevlax, Zaqatala və Şəmkir şəhərlərində yerləşən hərbi hissələrində "Heydər Əliyev milli sərhəd strategiyamızın banisidir" mövzusunda seminarlar keçirilib.

DSX-nin mətbuat mərkəzindən AZƏRTAC-a bildiriblər

ki, seminarlardan əvvəl hərbi qulluqçular və dəvət olunmuş qonaqlar hərbi hissələrdə Heydər Əliyev ideoloji mərkəzlərində Ulu Öndərin həyat və fəaliyyətini əks etdirən zəngin ekspozisiya ilə tanış olub və dahi rəhbərin əziz xatirəsini yad edərək büstü önünə gül dəstələri düzüblər. Azərbaycan Respublikasının dövlət himninin səslənməsi ilə başlanan seminarlarda ulu öndər Heydər Əliyevin xalqımız və dövlətimiz qarşısında ki misilsiz xidmətlərindən söz

açılıb. Tarixə adını əbədi həkk etmiş nadir şəxsiyyətin hər bir Azərbaycan vətəndaşının qürur mənbəyinə çevrilmiş, Vətəninə hədsiz məhəbbət, xalqının tarixinə, mədəniyyətinə, milli mənəvi dəyərlərinə böyük sevgi nümunəsi olan qüdrətli siyasi xadimin həyat və fəaliyyətidən danışılıb.

Dahi şəxsiyyətin ölkəmizə rəhbərlik etdiyi illərin intibah, milli tərəqqi, müstəqil dövlət quruculuğu dövrü olduğunun vurğulandığı seminarlarda böyük dövlət xadiminin müstəqil Azərbaycanın sərhəd mühafizəsinin inkişafındakı misilsiz xidmətləri minnətdarlıq hissi ilə xatırlanıb. Ulu Öndərin müəllifi olduğu milli sərhəd strategiyasının Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə müvəffəqiyyətlə yerinə yetirilməsi, ardıcıl həyata keçirilən islahatlar sayəsində Dövlət Sərhəd Xidmətinin sürətlə inkişaf edərək ölkəmizin sərhədlərini ən yüksək standartlar səviyyəsində mühafizə etməyə qadir quruma çevrilməsi qürur hissi ilə vurğulanıb.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrinin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə qazanılan uğurların ulu öndər Heydər Əliyevin ideyalarının tənənəsi olduğu xüsusi qeyd edilib. Dövlət Sərhəd Xidmətinin hərbi hissə və bölmələrində keçirilən seminarlarda respublikamızın tanınmış ziyalıları və ictimaiyyətin nümayəndələri iştirak ediblər. Seminarların sonunda Ulu Öndərin həyat və fəaliyyətinə dair sənədli filmlər nümayiş olunub.

Qazaxıstanlı ekspert: Xəzər statusu barədə konvensiya regiona investisiyaların gəlişini asanlaşdıracaq

Aktauda imzalanmış Xəzər hüquqi statusu barədə konvensiya regiona investisiyaların gəlişini asanlaşdıracaq. Bunu Trend-ə qazaxıstanlı politoloq Eduard Poletayev deyib.

E.Poletayevin sözlərinə görə, bu konvensiya uzunmüddətli perspektivə hesablanmış konseptual sənəddir: "Xəzər dənizinin nizamlanmamış statusu fərqli qüvvələrin müxtəlif spekulasiyaları üçün meydana çevrilmişdi.

İndi bu cür spekulasiyalar azalacaq. Beynəlxalq müqavilələrin bir növü olan konvensiya adətən bir mövzu ilə bağlı bütün məsələləri əhatə edir. Düzdür, bir sıra mübahisəli məqamlar konvensiyadan kənar qalsa da, bu məsələlər iki və ya üçtərəfli razılaşmalarla həll olunacaq. Ümumilikdə konvensiyanın imzalanması Xəzəryanı dövlətlərin əməkdaşlığında şəffaflığın artırılmasına və qarşılıqlı etimadın güclənməsinə xidmət edəcək".

Politoloq bildirib ki, bu sənəd həmçinin təhlükəsizlik üçün cari və potensial təhdidlərə cavab olacaq: "Konvensiya bir çox məsələlərin münaqişəsiz həlli üçün şərait yaradıb. Sənədin imzalanması əsasən neft və qaz yataqlarının mənsubiyyəti barədə mübahisələrin həllini, Xəzərin dibi ilə boru kəmərlərinin çəkilməsi imkanlarını, Xəzərdə təhlükəsizlik məsələlərinin, xüsusilə də üçüncü ölkələrin hərbi qüvvələrinin mövcudluğu məsələlərinin həll olunmasını asanlaşdırmalıdır".

Qeyd edək ki, avqustun 12-də Qazaxıstanın Aktau şəhərində Xəzəryanı dövlətlərin dövlət başçılarının V Zirvə toplantısı keçirilib. Toplantıda Xəzər dənizinin hüquqi statusu haqqında Konvensiya imzalanıb.

Azərbaycanın sürətli inkişafı ölkəmizin dünya dövlətləri arasında böyük gücə və nüfuzə malik dövlət olduğunu təsdiqləyir. 15 il əvvəl qarşıya qoyulan strateji məqsədlər, həyata keçirilən səmərəli daxili və xarici siyasət nəticəsində, bütün sahələrdə möhtəşəm uğurlar əldə edilib. Bu gün qətiyyətlə deyə bilərik ki, dövlət başçısının uğurlu fəaliyyət modeli bütün dünyanın qabaqcıl ölkələri tərəfindən qəbul olunub. Azərbaycanın regionun lider dövlətinə çevrilməsində elə bu uğurların bizi müşayiət etməsi səbəbdir.

Bu nailiyyətlərin nəticəsində Azərbaycan müasir dünya mətbuatının maraqla izlədiyi məkana çevrilib. Ölkədə görülən işlər, Azərbaycanın müstəqil dövlət olaraq son illərdə qazandığı uğurlar beynəlxalq ictimaiyyətin diqqətindən kənar qalmır. Dünyanın nüfuzlu mətbu orqanlarında respublikanın ictimai-siyasi-mədəni həyatı ilə bağlı dərc olunan məqalələr dövlətin əzəmətini, iqtisadi potensialını, sosial inkişafını və gücünü əks etdirir. Belə ki, Azərbaycanda neft sənayesinin inkişafı ilə yanaşı, qeyri-neft sektorunun, xüsusilə, turizm, yol-nəqliyyat infrastrukturunun inkişafına, yenidən qurulmasına böyük diqqət ayrılır. İqtisadi yüksəlişi, sosial və mədəni tərəqqisi ilə seçilən Azərbaycanda yaranan bu menzərə həyata keçirilən dövlət proqramları, islahatlar və genişmiqyaslı layihələr əsasında reallaşır. Bu inkişaf müstəqil Azərbaycan dövlətinin paytaxtından da yan keçməyib. Qədimliyinə, ərazinin böyüklüyünə və əhəlinin sayına görə Şərqi qocaman və ən böyük şəhərlərdən biri hesab olunan Bakı bu gün böyük elmi-mədəni və sənaye mərkəzinə

Azərbaycan müasir dünya mətbuatının maraqla izlədiyi məkana çevrilib

çevrilib. Böyük inkişaf dövrünü yaşayan paytaxtımızı seyr edən, onun qonağı olan hər bir kəs paytaxtın simasının sürətlə dəyişdiyinin şahidi olurlar. Bu ölkəmizin iqtisadi göstəricilərindən xəbər verir.

Bu günlərdə Mərkəzin "Əl-İslah və Ət-Tənniyyə" qəzetində dərc edilən "Tərk etdiyim, lakin fikirlərimdə yaşayan Bakı şəhəri" sərlövhəli məqalədə Bakının yeni inkişaf dövrünü yaşaması diqqətə çəkilir. Nəşrin baş redaktoru Əhməd Mitçunun müəllifi olduğu məqalədə Heydər Əliyev Beynəlxalq Aeroportunun, habelə, "Alov Qüllələri"nin, Xalça Muzeyi və digər memarlıq incələrinin, Qız Qalası və Şirvanşahlar sarayı kimi tarixi abidələrin onda böyük təəssürat yaratdığını qeyd edib.

Müasir dünyanın məşhur mehmanxana brendləri paytaxtımızı meqapolisə çevirib. Bu gün dünyanın məşhur otel brendləri - beşulduzlu "CW Marriott Abşeron", "Hilton Bakı", "Four Seasons Hotel Bakı", "Kempinski Badamdar", "Jumeirah Bilgah Beach Hotel", "FairmontBakı", "Excelsior", "Sheraton" və s. fəaliyyət göstərir. Dövlət Bayrağı Meydanı, "Crystal Hall", Heydər Əliyev Mərkəzi kimi tikililər və memarlıq incələri kimi heyratə səbəb olan nadir nümunələr Bakının panoramında yeni rənglər yaradıb. Yazıda müəllif Bakı şəhərinə səfərinin təəssüratlarını oxucularla bölüşərkən paytaxtımızın təmizlik, təhlükəsizlik və bəşəri sivilizasiya şəhəri olduğunu vurğulayır.

Qeyd etmək yerinə düşər ki,

son 15 ildə paytaxtın sürətli inkişaf dinamikasını təcəssüm etdirən amillərdən biri də müasir körpülər, yeraltı və yerüstü yol qovşaqları və keçidlər şəhəri olmasıdır. Bakının bu gün yeraltı saraylar şəhəri kimi təqdimi də əbəsdə deyil. Hər gün minlərlə insan şəhərimizin metrotansiyalarından istifadə edirlər. Paytaxt metrosunun stansiyaları şəhər memarlığının şah əsərləridir. Bu gün Bakı özünün yeni inkişaf mərhələsindədir. Hər görülən iş onun tarixinə çevrilir. Bakıgözelliklərşəhəridir. Onun gələcəyinin isə, daha da gözəl və yaraşlıqlı olacağına heç şübhə qalmır. Bugünkü inkişafvə tərəqqi, görülən işlər bu gələcəkdən xəbər verir.

Müəllif məqalədə paytaxtımızın real panoramasına nəzər salmaqla yanaşı, Azərbaycanın tolerant bir ölkə olduğuna da diqqət yetirir. Azərbaycan etnosunun tarixinə nəzər salsaq, görürük ki, ölkə əha-

lisinin əsas hissəsini azərbaycanlılar təşkil etsə də, azsaylı xalqlar, etnik və milli qruplar da bu tərkibdə yer alıb. Belə ki, tatarlar, Məxəti türkləri, tatlar, talışlar, dağ yəhudiləri, kürdlər, udilər, ləzgilər, avarlar, saxurlar, ruslar, molokanlar və s. daxildir. Müasir Azərbaycanda Qədim Alban abidələri, müxtəlif xalqlara mənsub dini və tarixi abidələr, Xınalıq, Malakan, Lahıc, Buduq, Nij, Krasnaya Slaboda və s. kimi müxtəlif tarixi-coğrafi məkənlər dövlət səviyyəsində qorunmaqdadır. Tarixən Qərblə Şərqi, Şimalla Cənub arasında "Qızıl körpü" rolunu oyanayan Azərbaycan yaşayış üçün əlverişli təbii şəraiti ilə tarixin müxtəlif dövrlərində bir çox insanları, qəbilə, tayfa və xalqları öz ərazisinə cəlb edib.

Beləliklə, Azərbaycan bir çox millətlərin və konfessiyaların birgə əmin-amanlıq şəraitində yaşadığı unikal yerdir və bu ənənələrin

tarixi kökləri var. İnsan ləyaqətini alçaldan və ya insanpərvərlik prinsiplərinə zidd olan dinlərin yayılması və təbliği isə ölkəmizdə qadağandır. Sivilizasiyaların qovuşduğu yerləşən Azərbaycanın zəngin mədəni-mənəvi irsə və tolerantlıq ənənələrinə malik olması beynəlxalq aləmdə etiraf edilən həqiqətlərdəndir və bu, bir-birinin ardınca dərc olunan məqalələrdə bir daha əksini tapır. Mövcud millimədəni müxtəliflik və etnik-dini dözümlülük mühtəvi onu çoxmillətli, çoxkonfessiyalı diyar kimi dünya miqyasında mədəniyyətlərarası dialoqun bənzərsiz məkəni etmişdir.

Azərbaycanın sülhsevər ölkə kimi tarixən malik olduğu tolerantlıq ənənələrindən bəhs edilən məqalədə Prezident Cənab İlham Əliyevin 2017-ci ildə "İslam Həmrəyliyi İli" elan etməsi bütün dünyaya bir daha xoş niyyətli bir mesaj olaraq çatdırılır. Yazıda Azərbaycan Prezidentinin sözlərindən sitatlar gətirilərək, qeyd olunur ki, dini tolerantlıq irəliyə doğru təhlükəsiz inkişaf yoludur və islam aləminin ötən tarixi dövrlərlə müqayisədə, məhz bu gün birliyə və həmrəyliyə daha çox ehtiyacı vardır.

İldən-ildə ölkəmizin Bakı Beynəlxalq Humanitar Forumu, Mədəniyyətlərarası Dialoq Forumu kimi humanitar və mədəniyyətlərarası dialoqa həsr olunmuş beynəlxalq tədbirlərə ev sahibliyi etdiyini xatırladan Əhməd Mitçun müasir dövrdə Azərbaycanın dünya ölkələrinə mənəvi dəyərlər, tolerantlıq, sülh, sabitlik və əmin-amanlığın ixracatçısı olduğunu da ifadə edir. Bu və ya digər tədbirlərə ev sahibliyi edən ölkəmizin, əlbəttə ki, uğurlu inkişafı olmasaydı, qapısını qeyri-dövlətlərin üzünə açma bilməzdi və dünya mətbuatında Azərbaycanın adı hallanmazdı.

Zümrüd BAYRAMOVA

"Xəzər ekoloji inkişaf, ekoloji sabitlik zonasına çevriləcək"

"Xəzərin hüquqi statusu haqqında imzalanan konvensiya cənab Prezidentin qeyd etdiyi kimi tarixi sənəddir. Çünki, 25 ildən artıq bir müddət idi ki, Xəzəryanı 5 ölkə xəzər dənizi ilə bağlı ümumi razılığa gələ bilmirdilər. Qeyd etdiyimiz konvensiyanın imzalanması xəzər dənizindən istifadə olunmasında bir konstitusiyanın qüvvəyə minməsi deməkdir". Bunu SİA-ya açıqlamasında millət vəkili Azər Badamov deyib.

Onun sözlərinə görə, bundan sonra Xəzəryanı bütün dövlətlərin xəzərdə maraqları konvensiya ilə qorunacaq: "Konvensiyanın təsdiq olunması Xəzərin hüquqi statusunun öz həllini tapmış olmasıdır. Konvensiya Xəzəryanı ölkələrin bir-birinə ərazi iddiası kimi məsələyə son qoyur. Həm də Xəzərdə iqtisadiyyat, nəqliyyat, ekologiya və təhlükəsizlik sahəsində əməkdaşlıq məsələləri konvensiyada öz əksini tapıb. Konvensiyanın imzalanması xəzər dənizindən istifadə olunmasında Xəzəryanı ölkələrin qarşılaşdığı problemələrin həll olunması deməkdir. Xəzəryanı ölkələr bundan sonra xəzərdən istifadə olunmasında konvensiyanın tələblərini rəhbər tutacaq və ona uyğun hərəkət edəcəklər. Xəzərin hüquqi statusu haqqında imzalanmış konvensiya Azərbaycanın maraqlarına tam uyğundur".

"Azərbaycan və Türkiyə arasında müttəfiqlik gündən-günə güclənir"

"Azərbaycan və Türkiyə arasında bütün sahələrdə strateji müttəfiqlik gündən-günə güclənir. Azərbaycan Türkiyə ilə iqtisadi münasibətlərinə də xüsusi önəm verir və bu əlaqələrin inkişafına qarşılıqlı sərmayə qoyuluşları, ikitərəfli ticarət, regional və global əhəmiyyətli enerji və nəqliyyat layihələrində iştirakla öz töhfəsini verməkdədir". Bu barədə SİA-ya Azərbaycan Xarici İşlər Nazirliyinin Mətbuat xidmətinin rəhbəri Hikmət Hacıyev deyib. Onun sözlərinə görə, ölkəmiz, Türkiyənin iqtisadiyyatına sərmayə qoyuluşlarının davamı ilə yanaşı Türkiyə iqtisadiyyatında yaxından iştirakını davamlı olaraq artırmaqdadır: "Azərbaycan Türkiyənin öz növbəsində son illər həyata keçirdiyi meqa layihələrin yaxın zamanlarda Türkiyənin və regionun iqtisadiyyatı və təhlükəsizliyinə əlavə imkanlar təmin edəcəyini hesab edir və sarsılmaz Türkiyə iqtisadiyyatının gələcəyinə tam əmindir. Azərbaycan hər zaman olduğu kimi bütün sahələrdə qardaş Türkiyə xalqı və dövlətinə hər tərəfli dəstəyini davam etdirəcəkdir".

DTX "reket jurnalistləri" saxladı

"El həkimi" qəzeti və onun internet saytı qismində fəaliyyət göstərən "reket nəşr" in təsisçisi və baş redaktoru Ağayev Zöhrab Mahmud oğlu, təbəçiliyində olan Cümşüdüva Günel Cəlil qızı və digərlərinin ölkə ərazisində müxtəlif hərbi hissələrin zabit və gizirlərini qanunsuz əməllərə təhrik edərək şantaj etmələri, bu barədə videoçəkilişləri mobil telefondan internetlə bir-birilərinə ötürmələri müəyyən edilmiş, Dövlət Təhlükəsizliyi Xidmətində araşdırma başlanmışdır.

DTX-dan SİA-ya verilən məlumata görə, keçirilmiş əməliyyat-istintaq tədbirləri nəticəsində Zöhrab Ağayev belə hədə-qorxu yolu ilə tələb olunan pulu aldıqdan sonra idarə etdiyi "90-PF-742" dövlət qeydiyyat nişanlı avtomobilində cinayət başında saxlanılıb. Əvvəlcədən üzəri xüsusi qaydada işarələnmiş pullar, əllərində isə həmin pulların üzərinə çəkilmiş xüsusi tozun izləri aşkar edilərək sənədləşdirilib.

Faktla bağlı başlanmış cinayət işi üzrə davam edən araşdırmalarla həmin şəxslər məsuliyyətə cəlb olunublar. Onlar tərəfindən gizli qaydada informasiya alınması üçün texniki vasitələrdən istifadə etməklə insanların güdülməsi, gizli videoçəkilişlərin aparılması, qanunla əməliyyat tədbiri hesab edilən sair əməllərin qanunsuz həyata keçirilməsi, insanların intim münasibətə cəlb edilməsi və sair yollarla toplanmış materiallar əsasında ayrı-ayrı şəxslərin şantaj edilməsi, müxtəlif məbləğlərdə pul tələb edilib alınması, bu üsulla müxtəlif təşkilatlardan dövrü haqq toplanılması, hərbi qulluqçuların hər birindən əlavə digər hərbiçilərin təsir altına salınmasına şərait yaratmalarının tələb edilməsinə dair çoxsaylı sübutlar, saxta media vəsiqələri və sair dəlillər aşkar edilərək götürülüb. Cinayət məsuliyyətinə cəlb edilmiş şəxslər cinayət əməlləri barədə ətraflı ifadələr veriblər. Hazırda cinayət işi üzrə istintaq-əməliyyat tədbirləri davam etdirilməklə Zöhrab Ağayev, Günel Cümşüdüva və digərlərinin oxşar qanunsuz əməllərindən zərər çəkmiş şəxslərin müəyyən edilməsi istiqamətində araşdırmalar aparılır.

14 avqust 2018-ci il

Uşaqlara göstərilən tibbi xidmətin keyfiyyəti daha da yüksəldilir

Cənab Prezidentin Sərəncamı ilə təsdiq edilən "Uşaqların icbari dispanserizasiyadan keçirilməsinə dair 2018-2022-ci illər üçün Dövlət Proqramı" sosialyönümlü siyasətin davamıdır

Uşaqlara göstərilən tibbi xidmətin keyfiyyətinin yaxşılaşdırılması dövlətin sosialyönümlü siyasətinin prioritet istiqamətlərindən biridir. Son illər bu sahədə mühüm tədbirlər həyata keçirilib. Tədbirlər BMT-nin Uşaq Hüquqları Konvensiyasına və "Milliyyətin İnkişaf Məqsədləri"nə, eləcə də, "Azərbaycan-2020: Gələcəyə baxış" İnkişaf Konsepsiyası'na uyğun olaraq aparılır. Uşaqlara tibbi yardım göstərən tibb müəssisələrinin maddi-texniki bazasının yaxşılaşdırılması, müasir tibbi texnika və ləvazimatlarla təchiz edilməsi və yeni tibbi texnologiyaların tətbiqi kimi tədbirlər uşaqlara göstərilən tibbi xidmətin keyfiyyətinin yüksəldilməsinə istiqamətlənmişdir.

nin erkən aşkar edilməsinə, uşaqlar arasında yayılan patologiyaların profilaktikasına, uşaqların sağlamlıq vəziyyətinin yaxşılaşdırılmasına, uşaqların icbari dispanserizasiyasını həyata keçirən dövlət-tibb müəssisələrinin maddi-texniki bazasının gücləndirilməsinə və s. yönəldilmiş tədbirlərin daha geniş miqyasda həyata keçirilməsinə və əhali arasında maarifləndirmə işlərinin səmərəliliyinin artırılmasına nəzərdə tutulur.

Proqramda əsas vəzifə kimi tibbi müayinələr vasitəsilə uşaqlarda xəstəliklərin və onların risk amillərinin erkən mərhələdə aşkarlanması və sağlamlaşdırıcı tədbirlərin həyata keçirilməsi, dispanserizasiya tədbirləri çərçivəsində aparılan profilaktika, diaqnostika və müalicə-sağlamlaşdırıcı tədbirlərin qeydiyyat sisteminin təkmilləşdirilməsi, uşaqlar və valideynlər arasında xəstəliklərin profilaktikası məqsədilə aparılan maarifləndirmə işinin gücləndirilməsi və s. nəzərdə tutulur.

Dövlət Proqramının həyata keçirilməsindən gözlənilən nəticələr sırasında uşaqların sağlamlıq vəziyyətinin yaxşılaşdırılması, dispanserizasiyanın nəticələrinin təhlili əsasında vaxtında müalicə-sağlamlaşdırıcı tədbirlərin görülməsi, uşaq ölümünün azaldılması, uşaqların sağlam həyat tərzini istiqamətində maarifləndirilməsi və uşaqların dispanserizasiyasının əhəmiyyəti barədə əhəlinin məlumatlandırılması da yer alıb. Dövlət Proqramında nəzərdə tutulmuş tədbirlər planına uyğun olaraq, uşaqlarda təcili və təxirəsalınmaz vəziyyətlərin yaranmasına səbəb olan (ürək-damar, tənəffüs çatışmazlıqları və s.) xəstəliklər üzrə metodik sənədlərin və müalicə-diaqnostika alqoritmlərinin işlənilib-hazırlanması da nəzərdə tutulur.

Xəstə və xəstələnmə riski olan uşaqların sanatoriya və bərpa müalicəsinin təşkili, çətin heyat şəraitində olan xəstə və xəstələnmə riski olan uşaqların sosial xidmət müəssisələrinə yerləşdirilməsi və müalicəsinin təşkili da diqqətdən kənar qalmayıb.

Səhiyyə Nazirliyinə Dövlət Proqramında nəzərdə tutulan tədbirlərin həyata keçirilməsini əlaqələndirmək, Proqramın icrasının gedişi barədə ildə bir dəfə Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat vermək, Nazirlər Kabinetinə isə Sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etmək tapşırılıb.

Ölkəmizdə həyata keçirilən bu və ya digər tədbirlər uşaqların sağlamlığına müsbət təsirini göstərir. Təbii ki, uşaqlar arasında xəstəliklərin vaxtında aşkar edilməsi məqsədi ilə icbari tibbi müayinələrin aparılması, aşkar edilmiş xəstə uşaqların dispanserizasiyaya cəlb edilməsi və müalicə-sağlamlaşdırıcı tədbirlərin həyata keçirilməsi onların sağlam həyat yaşamasına müsbət təsirini göstərir.

2013-2017-ci illəri əhatə edən "Uşaqların icbari dispanserizasiyadan keçirilməsinə dair Dövlət Proqramı" uşaqların icbari dispanserizasiyasını həyata keçirən dövlət-tibb müəssisələrinin maddi-texniki bazasının gücləndirilməsi, laborator müayinələri aparmaq üçün diaqnostik avadanlıqla təchiz edilməsi, əhali arasında geniş maarifləndirmə kimi tədbirlərin icrasında əhəmiyyətli oldu. Həyata keçirilən tədbirlərin davamı olaraq, avqustun 9-da Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Sərəncamı ilə "Uşaqların icbari dispanserizasiyadan keçirilməsinə dair 2018-2022-ci illər üçün Dövlət Proqramı" təsdiq edilib. Bu Dövlət Proqramı qeyd etdiyimiz "2013-2017-ci illər üçün uşaqların icbari dispanserizasiyadan keçirilməsinə dair Dövlət Proqramı"nın davamı olaraq hazırlanıb. Dövlət Proqramı çərçivəsində həyata keçirilən tədbirlər nəticəsində uşaqlar arasında xəstələnmənin, sağlamlıq imkanları məhdudluğunun və ölümün səviyyəsinin azaldılması müşahidə olunub. Belə ki, ötən dövr ərzində icbari dispanserizasiyadan keçmiş uşaqların registrinin yaradılması üçün proqram təminatı modulu hazırlanıb və ölkə üzrə bütün ambulator xidmət göstərən tibb müəssisələrində tətbiq edilib. Hazırlanmış proqram təminatı modulunun mövcud elektron sağlamlıq kartı sistemində inteqrasiyası təmin edilib. Eyni zamanda, uşaqlara göstərilən tibbi xidmətlərin keyfiyyətinin yüksəldilməsi məqsədilə müvafiq klinik protokollar və təlimatlar hazırlanıb. Statistik göstəricilərə əsasən, Dövlət Proqramı çərçivəsində hər il uşaq əhalisinin 95 %-dən çoxu tibbi müayinədən keçirilib, aparılan müayinələr nəticəsində xəstəlik aşkar edilmiş uşaqlar dispanser qeydiyyatına alınıb və onların arasında müalicə-sağlamlaşdırıcı tədbirlər həyata keçirilib. Bu tədbirlər nəticəsində uşaqların sağlamlığını xarakterizə edən göstəricilərdə müsbət dinamika müşahidə olunub.

Bununla belə, respublikada uşaqların sağlamlığının qorunması sahəsində görülən işlərin həcmindən və keyfiyyətindən artırılmasına ehtiyac vardır. "Uşaqların icbari dispanserizasiyadan keçirilməsinə dair 2018-2022-ci illər üçün Dövlət Proqramı"nın məqsədi uşaqlara göstərilən tibbi xidmətlərin keyfiyyətini yüksəltməklə onların arasında xəstələnmə, sağlamlıq imkanlarının məhdudluğunun və ölüm səviyyəsinin azaldılmasıdır. Dövlət Proqramı uşaq xəstəlikləri-

DSX tərəfindən külli miqdarda narkotik vasitə qanunsuz dövriyyədən çıxarılıb

Azərbaycan Respublikasının Dövlət Sərhəd Xidməti tərəfindən dövlət sərhədinin etibarlı mühafizəsinin təmin edilməsi sahəsində tədbirlər davam etdirilir. Dövlət Sərhəd Xidmətinin mətbuat mərkəzindən "Səs" qəzetinə verilən məlumata görə, 2018-ci ilin avqust ayında DSX əməkdaşlarının sayıqlığı və peşəkarlığı sayəsində sərhədboyu zona ərazisində külli miqdarda narkotik vasitə qanunsuz dövriyyədən çıxarılmış, həmçinin, 1 nəfər ecnəbi vətəndaş tərəfindən dövlət sərhədinin pozulmasının qarşısı alınmışdır.

Birinci hadisə avqustun 3-də Sərhəd Xidmətinin Sərhəd Qoşunlarının "Göytəpə" sərhəd dəstəsinin xidməti sahəsində baş vermişdir. Qabaqlayıcı əməliyyat məlumatı əsasında Cəlilabad rayonu Suluçəmə kəndinin yaxınlığında "Pusqu" sərhəd naryadının xidməti təşkil olunmuşdur. Saat 01:30 radələrində VAZ-2172 markalı 99-GL-017 dövlət-qeydiyyat nömrə nişanlı avtomobilin həmin əraziyə yaxınlaşması, avtomobildən düşən 1 nəfər şəxsin yol kənarından ağ rəngli bağlamayı götürməsi müşahidə olunmuşdur. Həmin şəxs sərhəd naryadı tərəfindən təqib edilərək yaxalanmış, əlindəki bağlamada 3 kq tiryək aşkar olunmuşdur. Saxlanılmış şəxsin Azərbaycan Respublikasının vətəndaşı Cəlilabad rayonunun sakini 1987-ci il təvəllüdü Baxşəliyev Xəyal Əli oğlunun olması müəyyən edilmişdir.

İkinci hadisə avqustun 8-də Dövlət Sərhəd Xidmətinin Sərhəd Qoşunlarının "Lənkeran" sərhəd dəstəsinin xidməti ərazisində baş vermişdir. Həmin tarixdə Astara rayonunun Alaşa kəndi yaxınlığında sərhəd zastavasının xidməti sahəsində namelum şəxsin hərəkəti sərhəd naryadı tərəfindən qeydə alınmış və sərhəd zastavasına məruzə olunmuşdur. Sərhəd zastavasının şəxsi heyəti "Silaha" komandası ilə qaldırılmış və hadisə yerinə hərəkət edilmişdir. İran İslam Respublikasından Azərbaycan Respublikası istiqamətində dövlət sərhədini pozaraq, mühəndis-texniki çəpərə doğru hərəkət edən 1 nəfər şəxs saxlanılmışdır. Şəxsiyyətini təsdiq edən heç bir sənədə malik olmayan sərhəd pozucusu İran İslam Respublikasının vətəndaşı 1996-cı il təvəllüdü Əli Abdullanicat Soltanhüseyni olmasını bildirmiş, üzərində 1 ədəd mobil telefon, 2800000 İİR riali, 1 ədəd kəsici bıçaq, 1 ədəd qızıl üzük və 1 ədəd bankomat kartı aşkar olunmuşdur. Saxlanılmış şəxslər barəsində zəruri əməliyyat-istintaq tədbirləri həyata keçirilib.

ZÜMRÜD

Bakı-Sumqayıt-Bakı qatarında elektron plastik ödəniş kartlarının tətbiqinə başlanılıb

Bakı-Sumqayıt-Bakı marşrutu üzrə hərəkət edən elektrik qatarlarından istifadə edən sərnişinlərin məmnunluğunun təmin edilməsi və sərnişinlərə göstərilən xidmət mədəniyyətinin yüksəldilməsi məqsədilə avqustun 13-dən etibarən həmin qatarlarda bilet satışı sistemi ilə yanaşı, elektron plastik ödəniş kartları tətbiq edilir.

"Azərbaycan Dəmir Yolları" QSC-nin ictimaiyyətlə əlaqələr şöbəsindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, yeni ödəniş sistemində sərnişin elektron gediş kartı alacaq, balansını artıracaq və istifadə etdikcə, məsafəyə uyğun olaraq vəsait kartın balansından silinəcək. Başqa sözlə, hər dəfə kassadan bilet almağa ehtiyac olmayacaq. Bir plastik kart bir sərnişin üçün nəzərdə tutulub. Elektron plastik ödəniş kartlarını Bakı-sərnişin, Biləcəri, Xırdalan, Sumqayıt stansiyalarının bilet kassalarında əldə etmək olar. Ödəniş kartları biznes-klass vaqonlarda gediş zamanı müvəqqəti olaraq tətbiq edilmişdir. Biznes-klass vaqonu ilə səfər edəcək sərnişinlər bilet kassalarından və ya köşklərdən gediş sənədini (biletini) əldə etməlidirlər. Kartdan istifadə qaydaları ilə "Azərbaycan Dəmir Yolları" QSC-nin www.ady.az saytında tanış olmaq mümkündür.

"Azəriqaz": Təbii qazla təmin edilən abonentlərin sayı 2 milyon 144 min 476-ya çatıb

Azərbaycanda təbii qazla təmin olunan abonentlərin sayı 2 milyon 144 min 476-ya çatıb. SOCAR-ın "Azəriqaz" İstehsalat Birliyindən (İB) AZƏRTAC-a bildirilib ki, bu ilin yanvar-iyul ayları ərzində İB-də əhali sektoru üzrə 50 min 360 yeni abonent qeydiyyatına alınıb. Bunun da 31 min 202-si Bakı, Abşeron və Sumqayıt, 19 min 158-i isə regionlar üzrədir. Yeni abonentlərin sayının artmasında abonent bazasının daha da genişləndirilməsi istiqamətində işlərin aparılması, yaşayış məntəqələrinin qazlaşdırılması və qaz təminatının bərpa edilməsi, həmçinin təbii qazla təmin olunmuş ərazilərin genişləndirilməsi hissələrindəki fərdi yaşayış evlərinin qazlaşdırılması olub.

Bundan başqa, Bakı şəhəri, ətraf qəsəbə və kəndlərdə abonentlərin qaz təchizatının yaxşılaşdırılması məqsədilə qaz kəmərlərinin yenidən qurularaq şəbəkənin genişləndirilməsi istiqamətində görülən məqsədyönlü işlər öz müsbət nəticəsini göstərib. Aparılan işlər nəticəsində ölkə üzrə təbii qazla təmin olunan abonentlərin sayı 2 milyon 144 min 476-ya çatıb.

Nəzakət ƏLƏDDİNQIZI

Serj Sarkisyan Nikol Paşinyandan intihamını terrorla alacaq

Akop Akopyan:
“27 oktyabr və 1 martda
olduğu kimi, killerlər
briqadasından
istifadə ediləcək”

Ermenistanda cərəyan edən son proseslər, artıq belə qənaətə gəlməyə zəmin yaradır ki, ölkədə mövcud olan siyasi böhran çərçivədən çıxıb. Bir tərəfdən anti-Rusiya meyillərinin və çağırışlarının artması, digər tərəfdən separatçı “DQR” rejiminin Ermənistan hakimiyyətinə diş qıcıtması, xüsusilə, köhnə hakimiyyət sisteminin revanşa hazırlaşması sözügedən vəziyyəti daha da gərginləşdirməkdədir. Artıq bir sıra erməni politoloqları, eləcə də, ictimai rəyde tanınan şəxslər hazırkı vəziyyətdə köhnə sistemin - istər Serj Sarkisyan, istərsə də Robert Koçaryana bağlı olan dairələrin hərəkətə keçdiklərini ehtimal etməyə başlayıblar. Hədəf Nikol Paşinyan hakimiyyətidir ki, burada da əsas məqsəd inqilab edib, itirilənləri geri qaytarmaqdır.

tutarsa, yüzlərlə insan 1 mart işi ilə bağlı üzə çıxacaq və bəlli olacaq ki, ölənlərin sayı 10 nəfər deyil, daha artıqdır, yüzlərlə insan evlərindən oğurlanıb və hazırda da itkin sayılırlar”

Sabiq erməni deputatına görə, məhz S.Sarkisyanın göstərişinə əsasən, Koçaryanın azadlığa buraxılması istiqamətində imzatoqlama kampaniyası aparılır: “Əslində, Koçaryanın azadlığa buraxılması heç kimin marağında deyil. Əgər Serj Sarkisyan yaxın zamanlarda həbs edilərsə, onların hamısı öz imzalarını geri götürəcəklər”.

“Sarkisyanın həbsi baş tutarsa, yüzlərlə insan 1 mart işi ilə bağlı üzə çıxacaq və bəlli olacaq ki, ölənlərin sayı 10 nəfər deyil, daha artıqdır, yüzlərlə insan evlərindən oğurlanıb və hazırda da itkin sayılırlar”-deyə qeyd edən sabiq erməni deputat, həmçinin, bildirib ki, bütün bunları əldə etmək üçün, bir addım atmaq lazımdır - Serj Sarkisyanın həbsini gerçəkləşdirmək: “Hər şey üzə çıxdıqdan sonra bütün məsələlər öz yerini tapacaq. Məhz Serj Sarkisyanın əmri ilə məni və digər deputatları parlamentdə həbs edib apardılar və həmin deputatların çoxu, mən də daxil olmaqla, bir neçə nəfəri deputat toxunulmazlığımızın əlimizdən alınmasına səs verdilər. Çünki onlar barədə tonlarla kompromatlar var idi. Onların başqa əlaqları da yox idi. Hakimiyyət bu deputatları öz hədəflərinə çatmaları üçün istifadə edirdi. İndi

isə, görünən budur ki, Serj öz addımları ilə hamının “beynini yeyərək” sübut etməyə çalışır ki, sabah-birigün devrilmiş hakimiyyətini geri qaytaracaq”.

“Sarkisyan gerçəkliyi yayındıraraq, özünü xilas etməyə çalışır ki, dalğa ona gəlib-çatmasın”

Ovsepyan hesab edir ki, baş verənlərin hər biri bir blefidir. “Koçaryan ətrafında konsolidasiya ola bilməz. Bu S.Sarkisyan tərəfindən atılan imitasiya addımlarıdır, belə ki, Sarkisyan gerçəkliyi yayındıraraq, özünü xilas etməyə çalışır ki, dalğa ona gəlib-çatmasın”- deyə bildiren sabiq erməni deputata görə, Serj və başqaları həm də ona görə təlaş keçirirlər ki, 1 mart hadisələri açıldıqdan sonra, 27 oktyabr məsələsi də açılacaq və onlar nəticədə, müvafiq yerdə olacaqlar: “Bax, ona görə də, deyirəm ki, əgər vaxt nə qədər uzanacaqsa, hadisələr bizim xeyrimizə işləməyəcək, əksinə, S.Sarkisyan və R.Koçaryan bundan mənfəət götürəcəklər. Hər şey tez olmalıdır”.

“Onların əllərindən hər şey gəlir, Nikolun ləğv edilməsi üçün ən kirli oyunlara belə gedə bilirlər”

Beləliklə, əksinqilabın mümkünlüyünü istisna etməyən A.Ovsepyan, hətta bunun baş verəcəyi ehtimalının get-gedə artdığını da bildirib və qeyd edib ki, onların (Sarkisyan və Koçaryanın-R.N.) killerlər qrupu 27

oktyabr və 1 mart hadisələrini yenidən təkrarlamaq bilirlər: “Mən, bundan qorxuram. Əgər mənim adlarını çəkdiyim digər insanlar həbs edilməyəcəklərsə, həmin adamların killerlər briqadasından istifadə ediləcək. Onların problemi Koçaryan deyil, yeganə problem hakimiyyətin S.Sarkisyan qədər gedib çıxmasının qarşısını almaqdır. Bax, ona görə də, addımların atılması zəruriliyi barədə danışırım. Oturub-durub deyirik ki, heç nə qanunauyğun, konstitusiyaya qanunlarına müvafiq deyil. Məgər onlar 20 il boyunca konstitusiyaya qanunlarını icra edirdilər ki? Prosesin tez bir zamanda başa çatması üçün hərəkətə keçməyin zamanıdır, yoxsa Nikola (Paşinyan-R.N.) qarşı ziyanlı hərəkət edəcəklər və onu oyundan kənarlaşdırmağı bacaracaqlar. Mən buna əminəm... Hazırkı mərhələ çox təhlükəlidir. Keçmiş hakimiyyət işləyir və hər şeyi əks-istiqamətə tərəf döndərməyə çalışır. Onların əllərindən hər şey gəlir, Nikolun ləğv edilməsi üçün ən kirli oyunlara belə gedə bilirlər. Bax, ona görə də, yeni hökumətin vaxtında və tez hərəkətə keçməyinin vacibliyi barədə danışırım”.

Beləliklə, görünən budur ki, bu ölkədə baş verənlər heç də yaxşı nəticələrə doğru getmir və ən azından, sözügedən hadisələr fonunda doğru nəticə çıxarmağı bacaran sabiq erməni deputatı A.Ovsepyanın təlaş keçirməsi də əbəs deyil. Həqiqətən də, uzun illər Ermənistandakı hakim kriminal-olixarx dairələri milyardlarla pul qazanıblarsa, onların bu gün həmin pulları Nikola qarşı bütün mənalarda, hətta terror şəklində istifadə edəcəklərinə də şübhə etmək olmaz. Nəzərə alsaq ki, bu məsələnin arxasında Rusiyanın da dəstəyi var və separatçı “DQR” rejimi də Ermənistanda Qarabağ klanını bərpa etməkdə maraqlıdır, bu zaman hadisələrin hər an dəyişəcəyini gözləmək kifayət qədər mümkündür.

Rövşən NURƏDDİNOĞLU

“Bu proses nə qədər gecikərsə, bir o qədər də qarşı tərəf özünü toplamağa nail olacaq”

Bu arada Ermənistan parlamentinin sabiq deputatı, 2008-ci ildə “Yeddi nəfərin işi” üzrə ittiham edilmiş Ledi Akop ləqəbli Akop Akopyan baş verənlərə münasibətini açıqlayıb. “1in.am” portalına müsahibə verən A.Akopyan R.Koçaryanın həbsinə münasibətini bildirərkən deyib ki, o, eks-prezidentin həbsinə pozitiv yanaşır, hətta digər şəxslərin də həbsində gecikmələr baş verir: “Bu proses nə qədər gecikərsə, bir o qədər də qarşı tərəf özünü toplamağa nail olacaq. Hələ ki, parlamentə qeyri-qanuni daxil olaraq, dörd deputatı oradaca həbs edən keçmiş prokuror Aqvan Ovsepyan azadlıqdadır. Hazırda 1 mart işini aparan şəxslər vaxtla onun işçiləri olublar və nə qədər ki, A.Ovsepyan və Serj Sarkisyan azadlıqdadırlar, onlar bu işin açılmasına maneə olacaqlar”.

“Sarkisyanın həbsi baş

14 avqust 2018-ci il

Yayın ortasında payız mitinqi “anonsu”

Yaxud radikal düşərgə növbəti qalmaqallar arafəsində

Radikal düşərgədə üzəndən sakitçilik hökm sürsə də, uzun illərin düşmənləri olan cəbhəçilərlə müsavatchılar arasında kəskin qarşıdurmalar yaşanmaqdadır. Məsələ ondadır ki, Əli Kərimlinin sədr olduğu AXCP-nin “Milli Şura” ilə birgə “ümummüxalifət” xarakterli payız mitinqlərinə hazırlaşdığı barədə “anonslar” verilsə də, hələlik, Müsavat da daxil olmaqla, AXP, ADP, ALP, AMDP və s. bənzər partiyalar bu “anonslara” barmaqarası baxmaqdadırlar.

olunmayan partiyalar bu qurum qarşısında heç bir öhdəlik götürməyib. Bu baxımdan, C.Həsənlinin iddiaları və itihamları onlarda gülüş doğurur. Digər tərəfdən, hələ ötən ilin payızında “Milli Şura”nın mitinqində birgə aksiyalara qatılan partiyalar artıq bu gün həmin mitinqlərə qatıldıklarına görə təəssüf hissələri keçirirlər.

Ancaq AXCP və “Milli Şura” cütlüyü bu və ya digər şəkildə İsa Qəmbər, Arif Hacı və s. Müsavat yetkililərini ən ağır ifadələrlə təhqir obyektinə çevirir və riyakarlıqda günahlandırılır. Nəticədə, bu amili hədəfə alan AXCP-çilər sosial şəbəkələrdə və müxtəlif kuluarlarda Müsavat üzvlərini müxalifətçiliyə xəyanət etməkdə və “hakimiyyətə işləməkdə” suçlayırlar. Söz yox ki, müsavatchılar da boş dayanmır və Ə.Kərimlinin, illər öncə parlament və prezident seçkilərindəki xəyanətlərini xatırladırlar.

lar, eləcə də, edilən həqarətlərə daha ağır tonda həqarətlər edilir.

Cəmil Həsəni və Əli Kərimli digər partiyalara, xüsusilə, Müsavata qarşı başlatdığı bu hücumu gerçəkləşdirməklə nə demək istəyirlər?

Baş verənlər isə, belə bir proqnozu reallaşdırır ki, hələ yay tətili olmasına rəğmən, ənənəvi düşərgədə didişən siyasi təşkilatlar payızda daha kəskin qarşıdurmalara gedəcəklər. Maraqlısı da budur ki, indidən mitinq keçirəcəklərini “anons” edən C.Həsəni və Ə.Kərimli digər partiyalara, xüsusilə, Müsavata qarşı başlatdığı bu hücumu gerçəkləşdirməklə nə demək istəyirlər? Söz yox ki, bunun arxasında dayanan əsas amillərdən biri də növbəti siyasi mövsümdə özünü digər siyasi təşkilatlar, eləcə də, xarici təşkilatlar qarşısında ayaq üstə göstərməkdir. Lakin bu vasitəylə siyasi arenada qalmağın mümkünlüyü bəribəşdən görünməkdir. Hər halda, belə olmasa idi, yayın ortasında payızda mitinq keçirmək iddiaları ortaya atılmazdı...

Rövşən RƏSULOVA

Vaxtilə “Milli Şura”nın mitinqində birgə aksiyalara qatılan partiyalar, artıq bu gün həmin mitinqlərə qatıldıklarına görə təəssüf hissələri keçirirlər

Maraqlıdır ki, Müsavat və s. ənənəvi müxalifət partiyaları “Milli Şura”ya üzv olmasalar da, qurumun sözdə sədri Cəmil Həsəni onlarla bir olmayan siyasi təşkilatları qorxaqlıqda günahlandırır. Halbuki “Milli Şura”da təmsil

Gömrükçülər qanunsuz yolla ölkəyə gətirilən siqaretlər aşkarlayıb

Gömrükçülər qanunsuz yolla ölkəyə gətirilən siqaretlər aşkarlayıb. Dövlət Gömrük Komitəsinin (DGK) mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, Tovuz Gömrük İdarəsinin gömrük hüquqpozmalarına qarşı mübarizə şöbəsinə daxil olan məlumat əsasında, idarənin “Sınıq Körpü” gömrük postunda Gürcüstandan ölkəmizə gələn Azərbaycan vətəndaşının idarə etdiyi “Mercedes-Benz 190” markalı nəqliyyat vasitəsinə gömrük baxışı keçirilib.

Yoxlama zamanı, nəqliyyat vasitəsinin salonunda gizlədilmiş 2000 ədəd “Parlament Super Slim” və 1180 ədəd “Parlament Carat” markalı siqaretlər aşkar edilib. Faktla bağlı araşdırma aparılır.

“Nar” müştəri loyallığı indeksinə görə liderdir

Müstəqil araşdırma şirkətləri tərəfindən keçirilmiş araşdırmaların/sorğuların nəticələrinə əsasən, “Nar” mobil operatorunun müxtəlif parametrlər üzrə müştəri loyallığı indeksində əhəmiyyətli dərəcədə artım qeydə alınıb. Həyata keçirilmiş NPS (Net Promoter Score) göstəricisi və “Brand Tracking” araşdırmalarına görə, “Nar” mobil internet istifadəçilərinin sayındakı artım tempi üzrə mobil rabitə bazarında yüksək nəticəyə nail olub.

Beynəlxalq şirkət tərəfindən aparılmış araşdırmanın nəticələrinə əsasən, “Nar”-ın müştəri loyallığı indeksində il ərzində 5,3% artım müşahidə edilib. Sorğuya əsasən, mobil şəbəkənin keyfiyyəti, müştərilərin şəbəkəni öz dost və ailə üzvləri arasında istifadə etməsi, eləcə də sərfəli tarif və qiymətlər sözügedən göstəricidəki artımın əsas səbəbləridir. Bundan başqa, “Nar” səs keyfiyyəti, müştəri xidmətləri, genişləndirilmiş telekommunikasiya xidmətləri, zəng xidməti üzrə müştəri məmnuniyyəti göstəriciləri və əlverişlilik üzrə yüksək nəticə göstərib.

Digər müstəqil şirkət tərəfindən həyata keçirilmiş “Brand Tracking” araşdırmasına əsasən, “Nar” abunəçilərinin 66%-i mobil operatorun qiymətlərinin daha sərfəli olduğunu düşünür ki, bu da müştəri qrupları (digər operatorların abunəçiləri ilə müqayisədə) arasında ən yüksək nəticədir. Abunəçilərin 84%-i isə “Nar” şəbəkəsinin gələcəkdə istifadə ediləcək yeganə şəbəkə olduğu qənaətinədir. Bu rəqəm də mövcud operatorların abunəçilərindən ibarət respondent qrupları arasında ən yüksək göstəricidir. Əlavə olaraq, “Nar” brend potensialı indeksi (BPI) il ərzində 4% loyallıq indeksi isə 7% artıb.

Operator mobil internet istifadəçilərinin sayında nəzərəcarpacaq artıma bütün ölkə ərazisi boyunca genişləndirilmiş 3G, 4G və LTE-A şəbəkəsi ilə yanaşı, abunəçilərə sərfəli qiymətə yüksəkkeyfiyyətli mobil internet paketlərini təqdim etməklə müvəffəq olub.

Qeyd edək ki, 2017-ci ilin 2-ci rübündə keçirilmiş mobil rabitə şəbəkələrinin müqayisəli testləri nəticəsində də “Nar” şəbəkəsi mobil zəng xidmətlərinin göstərilməsi üzrə ölkədə ən yüksək nəticəyə nail olmuşdu. Sınaqları test xidmətləri üzrə müstəqil beynəlxalq şirkət olan “P3 Communications” keçirmiş və sınaq metodologiyası əhatəli xidmətlər üzrə müştəri təcrübəsinə əsaslanmışdı.

“Azerfon” şirkəti (“Nar” ticarət nişanı) 21 mart 2007-ci ildə fəaliyyətə başlayaraq qısa bir müddətdə Azərbaycanda telekommunikasiya və mobil rabitə sahəsinin aparıcı şirkətlərindən birinə çevrilib. “Nar” ticarət nişanı Azərbaycanın zəngin mədəni və tarixi irsinin çağdaş həyatla bağlılığının rəmzi olaraq seçilib. “Nar” ölkədə ilk dəfə olaraq 3G texnologiyasını təqdim edib və geniş 4G şəbəkəsinə abunəçilərinin istifadəsinə verib.

Təhmasib Novruzov

Daha bir tarixi zəfərə şahid olduq

Bilmirəm, məmləkətdə bu gün kim hansı hissi yaşayır. Bu asılıdır məmləkət sakinlərimizin baş verənlərə hansı mövqedən yanaşmasından. Bir şeyə qətiyyətlə şübhə eləmirəm ki, Vətənimizi, Dövlətimizi qəlbən sevən hər kəsin sevgili qəlbə bu gün Aktauda baş verən tarixi zəfərə döyünür.

Bəzən Müstəqil Azərbaycanın nailiyyətlərindən söz açanda, bəzi ağızğıyöçəklər dediklərimizə dodaq büzür, nailiyyəti çox şişirtməkdə bizləri qınayırlar. Söz yox, burda bəzən savadsızlıq, dünyada gedən proseslərdən doğru-düzgün nəticə çıxara bilməmək (Buna görə kimi-sə qınamaq fikrində deyilik, hamı siyasi olaylardan eyni cür nəticə çıxarmaq qabiliyyətində ola bilməz ki...), baş verənlərin ölkəmizin gələcəyi üçün nələr vəd etdiyini analiz edib, nəticəyə varı bilməmək kimi amillər rol oynasa da, əksər hallarda siyasi rəqiblik, bir az da dəqiqləşdirsək, siyasi qışqanclıq öz sözünü deyir. Şəxsən mənim düşüncəmə görə milli və dövlətçilik mənafeəli olan yerdə baş verənlərə obyektiv yanaşmaq, ona məhz Müstəqil Azərbaycanımızın inkişafına verəcəyi töhfə nöqtəyi-nəzərindən mövqə sərgiləmək, hər kəsə yalnız başucalıq gətirir.

Bu məqamda bir xatırlatmaya ehtiyac duydum. 1994-cü ilin sentyabrında “Əsrin Müqaviləsi” - Neft Kontraktı imzalananda, bəzi-bəzi bu tarixi hadisəni gözdən salmaq istəyənlər onun təbliğinin şişirdildiyini, bu müqavilənin Azərbaycana elə də böyük bir faydasının olmayacağını deyirdilər. Hətta utanmadan “bu müqavilə Azərbaycana ildə ən çoxu yüz-yüz əlli milyon (?..) gəlir gətirəcək ki, bu da ölkənin ehtiyaclarının bir-iki faizindən çox deyil” fikrini yüksək tribunadan səsləndirən də oldu. Fəqət zaman sübut etdi ki, bu müqavilə Azərbaycanın iqtisadi xilasında gerçək nəfəs borusu rolunu oynadı, oynamaqda davam edir və kim bilir hələ neçə on illər davam edəcək. Bu gün Azərbaycanın, bütün sahələrdə, dünyada analoqu olmayan səviyyədə yüksək sürətlə inkişafının bünövrəsi məhz “Əsrin Müqaviləsi” ilə qoyuldu və indi, artıq bu faktı hər kəs təsdiq etmək zorundadır. Bakı-Ceyhan neft, Trans-Anadolu qaz kəmərləri, Azərbaycanı dünyanın nəqliyyat mərkəzinə çevirən Şərqi-Qərb və Şimal-Cənub Nəqliyyat Dəhlizləri, sadalamağa ehtiyaç bilmədiyim yüzlərlə iri həcmli layihələr, məhz “Əsrin Müqaviləsi”nin qoyduğu bünövrə üzərində inşa edildi. Bir sözlə, tarix sübut etdi ki, bu tarixi kontraktın əhəmiyyətini, nəinki şişirtmişik, əksinə, onun məmləkət üçün önəmini vaxtında bizlər də lazımcına dərk edib və dəyərləndirə bilməmişik. Mənim düşüncəmə görə, Xəzər Dənizinin Statusu haqqında Xəzərətrafi Dövlət Başçılarınca imzalandıqları Konvensiyanın, eləcə də, Xəzər dənizindən istifadə və onun qorunması ilə bağlı imzalanmış Dövlətlərarası Müqavilələrin də Azərbaycanın gələcəyi üçün nələr vəd etdiyini bizlər hələ tam olaraq anlamaq iqtidarında deyilik. Söz yox, onun iqtisadi, siyasi, ekoloji, təhlükəsizlik və digər sahələrlə bağlı bütün Xəzərətrafi dövlətlər, o cümlədən, Azərbaycan üçün nə qədər əhəmiyyətli olduğunu hər kəs anlayır. Ancaq Konvensiyanın və müqavilələrin tarixi əhəmiyyəti təkə bunlarla bitmir. İmzalanmış sənədlər əsrlər boyu yağılı tikə etdikləri bu məmləkətə iştahla göz dikənlərin gözünü oydu. Bəlkə də, məmləkətimizə göz dikənlər içərisində bu sənədlərə imza atanlar arasında da kim və kimlərsə vardı (İmanım Allah amanatı, ad çəkib günaha bata bilmərəm...). Ancaq bu sənədlər həm də onların bu iştahlı tikəsini boğazlarında qoydu. Yeni indiki Konvensiya və müqavilələr bütün digər parametrləri ilə yanaşı, həm də ölkəmizin gələcəyi üçün ciddi qarant olacaq tarixi sənədlərdir. Təkcə buna görə iyirmi beş illik gərgin diplomatik danışıqların nəticəsi olan bu Konvensiya Müstəqil Azərbaycanın tarixi uğurlarından hesab edilməlidir.

Əbədiyaşar Ulu Öndər Heydər Əliyev siyasi kursunun növbəti təntənəsi olan yeni zəfərin mübarək, Azərbaycan! Növbəti zəfərin canlı şahidi olmaqdan nə qədər qürur duysaq, azdır. Əldə edilən hər bir nailiyyət bizləri ən böyük zəfərə - işğal olunmuş torpaqlarımızda çalacağımız BÖYÜK QƏLƏBƏYƏ yaxınlaşdırır. İnanırıq ki, o gün də uzaqda deyill...

Azərbaycanın milli elitəsi və insan haqları

Rus inqilabı və Rusiya imperiyasının dağılması Azərbaycan milli elitəsi-nə öz idealını həyata keçirmək imkanı verdi. 1918-ci ildə Azərbaycan Demokratik Respublikası elan edildi. Bu, müsəlman Şərqi-də ilk respublika, dinin dövlətdən ayrılması əsasında qurulmuş ilk müsəlman xalq dövləti idi.

Bu addım, hətta bolşeviklərin də sonralar "İslam amili" ilə hesablaşdıqları və hərdən bir müsəlman ruhanilərinə güzəştə getdikləri gerçəkliyin fonunda Azərbaycan siyasi elitəsinin o dövr Avropa demokratiya standartlarına nə dərəcədə əməl etdiyini nümayiş etdirirdi. Sırr deyil ki, bu dövrdə müsəlman ruhaniliyi ən mütəşəkkil və mötəbər qüvvə idi; bu ruhanilik, nəinki Zaqafqaziya müsəlmanlarının ruhani idarəsi vasitəsilə, həm də öz şəxsi nüfuzu hesabına Azərbaycan əhalisini vahid bütöv kimi əldə saxlaya bildirdi. Üstəlik, bu qüvvə Rusiyanın regiondan müvəqqəti kənarlaşdırılması təqdirdə bütün Qafqaz müsəlmanlarının nümayəndələrinin qurultayını keçirməyə, birləşməyə və problemləri həll etməyə qadirdir. Bu qüvvənin ideologiyası olan islamçılıq yeni doğulan millətçiliklə toqquşmağa məhkum olmuşdu, çünki bunlar, əslində, xalqın həmrəyliyi yolunda biri-birinə zidd konsepsiyalar idi.

AMEA-nın Fəlsəfə İnstitutunun şöbə müdiri, fəlsəfə elmləri doktoru, prof. Əli Abbasov yazır: "ADR "əzablı və qısa" bir yol keçdi və təsəvvür etmək çətindir ki, əgər bolşevik istilası olmasaydı, müstəqil respublikanın üçrəngli bayrağında ifadə olunmuş türkçülük, islam və demokratiya (modernləşmə) şüarları necə həyata keçiriləcəkdi?.. Bununla belə, aydın idi ki, bu üç ideya başlanğıcının sadə və asan sintezi mümkün deyil və dünyəvi demokratik milli dövlətin daha artıq dərəcədə dindar və xalq lokal qrupu olan müsəlman şie məzhəbli xalq əsasında quruculuğu vəzifəsi böyük çətinliklərə malikdir.

ADR özündən sonra konstitusiyaya qoymamışdır, belə ki, heç Müəssislər Məclisini keçirə bilməmişdi. Müəssislər Məclisi haqqında müddəa 21 iyul 1919-cu ildə çap edildi. Ümumi müddəaların ilk bəndinə görə "Müəssislər Məclisi" əhalinin ümumi əsaslarla cinsindən və bərabər seçki hüququndan asılı olmayaraq, birbaşa seçkilərə və gizli səsle seçilən, mütənəsb sayılı nümayəndəlik tətbiq etməklə üzvlərindən təşkil olunur.

Maraqlıdır ki, ADR-in hakim dairələri özünəməxsus şəkildə kilsenin dövlətdən ayrılması problemindən yan keçmiş, dövlət və dinin qarşılıqlı muxtariyyəti məsələsi birbaşa qaldırılmamışdı. Azərbaycan vətəndaşlığına qəbul mətnində "Allah-Taala qarşısında vəd verir və and içirəm" və "Bu andın icrasında qoy Allah mənə kömək olsun!" cümlələri var idi. Müsəlman dininə dair məsələlər üzrə xüsusi qərara görə şeyxülislam və müfti hökumətin iclaslarında həlledici səsə iştirak edirdilər. Cümə günü yənidən bayram günü elan edilmişdi. Dövlət dini bayramların keçirilməsini nizamlayır, müfti və şeyxülislamı dövlət təminatına götürürdü. Hökumət belə tədbirləri digər dini icmaların (yəhudi, pravoslav, katolik, erməni və s.) rəhbərlərinə də şamil edir və onları maddi baxımdan təmin edirdi."

Müəllifin fikrinə, XIX əsrin son qərənəsində, Azərbaycan milli ziyalılarının formalaşması prosesi üzə çıxan zaman Rusiyada, İranda və Türkiyədə gedən sosial-mədəni və siyasi proseslər Azər-

baycanda siyasi ideyaların və mənəvi idealların təşəkkülünü müəyyənləşdirirdi. Neft və Azərbaycana Qərb kapitalının axını və təşəkkül prosesinə öz düzəlişlərini verirdi. Dini özünəməxsusluq millətin intibahının mənəvi-ruhani əsası kimi əhalinin əksəriyyətinin etiqad etdiyi şie məzhəbli islamın qəbul edilməsini diqtə edirdi. Şie azərbaycanlıların əsas kütləsi İranda payına düşürdü, neft sənayesinin yüksəlişi ilə onların bir qismi Bakıya axın etmiş, milli fəhlə sinfinin yaranmasında iştirak etmişdi. Sərhədlərin praktik olaraq açılması, dil və yazı ümumiliyi müsəlman mənəvi elitəsinin əsas kütləsi İranda payına düşürdü, neft sənayesinin yüksəlişi ilə onların bir qismi Bakıya axın etmiş, milli fəhlə sinfinin yaranmasında iştirak etmişdi. Sərhədlərin praktik olaraq açılması, dil və yazı ümumiliyi müsəlman mənəvi elitəsinin əsas kütləsi İranda payına düşürdü, neft sənayesinin yüksəlişi ilə onların bir qismi Bakıya axın etmiş, milli fəhlə sinfinin yaranmasında iştirak etmişdi. Qeyd etməli ki, Azərbaycan əhalisinin etnik türk olan əksəriyyəti dil və mədəniyyətə İranda farslarına deyil, Osmanlı imperiyasının türklərinə yaxın idilər. Nəhayət, Rusiya və xüsusilə, geniş yayılan Qərb təsirləri (keçən əsrin əvvəlində Azərbaycanda dünya neftinin yarıya qədərini hasil olunurdu) maarif, tərəqqi, demokratiya və parlamentçilik ideyalarını aşkarlığın diqqətinə çıxartdı. "İslam, türkçülük, tərəqqi" kimi prinsipləri sırf mexaniki şəkildə birləşdirmək çətin deyil, artıq bu prinsiplərin baniləri olan Ə.Hüseynzadə, Ə.Ağaoğlu və başqaları bir çox problemlərə qarşılaşmışdılar. Bu məqamları (milli-demokratik ziyalılarımız heç də həmişə xatırlamır), məsələn, hələ XX əsrin əvvəlində romantik turançılıq tənqid etmişdi. Məlumdur ki, bu turançılıq "torpaq iddiası" ilə yanaşı, türk xalqlarının vahid dövlətdə birləşməsi ideyasını təbliğ edir, eyni zamanda, turançılığın müəllifləri onun XX əsrin əvvəli siyasi realitələri şəraitində, mümkün olmayacağını başa düşürdülər. Bir qədər sonra prinsip "üçlüyüdü" milli-etnik seçiyənin (türkçülük) yerini azərbaycançılıq tutdu. Azərbaycançılıq türk xalqları ziyalılarının ortaq tərəqqi (müasirləşmə) şüarı dünya praktikasında uğurlu perspektiv nümunələrinə malikdir və buna görə xüsusi müzakirələr doğura bilməz, lakin bu tərəqqinin digər etno-dini prinsiplərlə necə uzlaşacağı haqqında məsələ heç kimsə xüsusi iraq müzakirə olunmamışdı. Tarixin təcrübəsinin başlıca nəticəsi ondan ibarət idi ki, tarixi hadisələrin dinamikası Azərbaycan dövlətçiliyinin üçprinsipli məqsədinin, əyani olaraq reallaşmasına imkan vermədi, həmin üç prinsipin vəhdəti, əsasən, şüar olaraq qaldı.

Ə.Abbasov yazır: "Azərbaycan Demokratik Respublikası, həqiqətən, "türk dünyasında dövlətdir, çünki digərləri dini əsasda yarandıqları halda ADR milli-mədəni özünümüqəddərət, türk milli-demokratik dövlətçiliyi zəmnində yarandıqlarıdır." Üstəlik, o, Şərqi-də ilk demokratik dövlətdir, məhz buna görə də, aydın dərk etmək lazımdır tarixi səbəblərdən yaranmışdır, keçən əsrin əvvəlində paradoksal şəkildə təkrar olunduğu zamanda hansı dərsləri götürmək lazımdır. "İslam, türkçülük (azərbaycançılıq), tərəqqi (müasirləşmə) yalnız tarixi əhəmiyyət daşıyır, yoxsa onu yaradıcı baxımdan inkişaf etdirmək zəruridir? Bu prinsiplərin hər birinin rolu necədir və onların bir-birinə münasibəti ikinci minilliyin sonunda necə olacaq, bu münasibət başlanan XXI əsrdə necə davam edəcək? Bu suallar biziyənən düşünməyə vadar edir. "İttihad"ın islamçılıqları ilə mübahisədə belə bir fikri təsdiq edirdilər ki, "...yalnız dərk edilmiş milli "məni"nin mövcudluğu milli dövlətçiliyin təşəkkülünə kömək edir."

Bu gün yeni siyasi situasiya şəraitində milli və dini dəyərləri necə bölüşdürmək lazımdır, elə bir vaxtda ki, Qərb demokratiyası bu axtarıqları postsənaye inkişaf dövründə ölkələrin və xalqların birləşməsi yolunda başlıca maneə hesab edir.

İlk dəfə müstəqilliyin qazanıldığı məqamda Azərbaycan dövlətçiliyinin təşəkkülündə həlledici rollardan birini oynamış Azərbaycan Demokratik Respublikasında mühüm xidmətləri və ilk dövlətçiliyin dünyəvi xarakteri bu qənaətin təsdiqidir. Din Qərb ölkələri səpkisində ölkə vətəndaşlarının qeyri-məcburi işinə çevrilmişdi. Hazırda tədqiqatçılar o faktı qiymətləndirmirlər ki, Azərbaycan müsəlman Şərqi-nin ilk dünyəvi dövləti olmuş və bu cür radikal qərarların qəbul edildiyi ölkə necə çətin vəziyyətlə üz-üzə qalmışdı. T.Sbyatxovski yazır ki, ADR-in yaranması ərəfəsində milli ideyaları ziyalılardan kiçik qrupu müdafiə edirdi; bu qrupa qarşı isə islam ümmətinə etiqad edən əhali dayanırdı. Bəlkə də bu səbəbdən, ziyalı təbəqəsi ilə xalqın arasında uçurumun olması ucbatından azərbaycanlıların həmişə hansısa xarici qüvvəyə, "tarixin lokomotivi" sayılan ölkəyə istinad etməsi kimi zəhlətökən bir ideya yaranmışdır. Əgər müsəlman əhalisinin əksəriyyəti bu ziyalı təbəqəsini, sadəcə, qəbul etmirdisə, "İttihad" partiyasının müstəqil islami qüvvələri lap əvvəldən bu təbəqənin üzərinə kəskin hücumla keçmiş, Azərbaycanın hansısa "xüsusi inkişaf yolu" olduğuna təkid etmişdilər. "İttihad" ənənəvi mədəni dəyərlər sistemi kimi islamın mövqələrinin bərpa olunmasına və möhkəmlənməsinə can atırdı, belə ki, islam tarixi inkişaf prosesində azərbaycanlıların milli mədəniyyətinin tərkib hissəsinə çevrilmişdi. "İttihad" partiyası Azərbaycan cəmiyyətinin həyatında ənənəvi islam normalarının hakim mövqə tutmasına çalışır, bu da milli məqamin tarazlaşması üçün obyektiv şərait yaradırdı. Öz siyasi və mənəvi əmalını bu partiya tamam başqa ideyalarda, Qərbin millət haqqında təsəvvürlərinə düşmən ideallarda görürdü: "Müsəlmanların indiki əsarətdə olan şəraitində millət ideyasının birinciliyə iddia etməsi sağlamlıq fikrə ziddir, belə ki, nə vaxtsa parlaq və əzəmətli islam dünyasının indiki təbə və kölə vəziyyətinə, məhz bu ideya gətirib çıxartmışdır. Hazırkı zamanda heç bir mömin adam millət ideyasını islamdan yüksəyə qoya bilməz və heç bir müdrik müsəlman "İttihadi-islam" kimi böyük bir siyasi qüvvəni nəzərə almaya bilməz. Bizə islam partiyasından başqa digər bir partiya lazım deyil". ADR xadimlərinin demokratik əməllərində "riyakarlıq", Qərbin xoşuna gəlmək istəyi axtaran bəzi müasir tədqiqatçılar kimi, ittihadçılar da öz tərəfindən müsavətçiləri onda ittiham edirdilər ki, "öz müqəddəratlarını" həll edən kimi onlar tezliklə öz məişətlərini, öz dinlərini və öz üslublarını qəsdən itirmək məqsədilə parlamenti "işə saldılar". İslamçılar öz mübarizələrində hər vasitədən, o cümlədən, Azərbaycanın milli istiqlalına düşmən qüvvələrdən də istifadə edirdilər. Məsələn, ittihadçıların general Denikin hərəkatı ilə gizli oyun oynayaaraq, məsləhət vermələri məlumdur, nəticədə denikinçilər müsəlmanların kafirlərə qarşı "cihad" mübarizəsi terminindən faydalanmağa cəhd etmişdilər. Sovet Rusiyasının qələbəsi qaçılmaz olanda, "İttihad", bolşeviklər tərəfə keçməyə

**Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına
Dövlət Dəstəyi Fondu**

KİVD F

www.kivdf.gov.az

Bu yazı Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondunun maliyyə dəstəyi ilə "İnsan hüquq və azadlıqlarının müdafiəsi, vətəndaşların hüquqi, siyasi mədəniyyət səviyyəsinin yüksəldilməsi, sosial və siyasi fəallığının artırılması" istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb

başladı. Bu zaman onlar özlərinə belə haqq qazandırdılar ki, qardaş Türkiyə ilə ittifaqda hərəkət edirlər. Rus dilində çıxan "Azərbaycan" qəzeti bu məsələni təəssüf hissi ilə belə şərh edirdi: "...panislaraist dairələr kommunistlərlə ittifaqdan ona görə qorxmurlar ki, Moskva Xalq Komissarlar Soveti bu ittifaqa görə onlara təbliğatçılar və vasitələr göndərir, onların ixtiyarına silahlı qüvvələr verir, bu şərtlə ki, onlar Asiyada Antanta əleyhinə mübarizədə iştirak etsinlər. Bu hərəkatın başında gedin, əməkçi müsəlman kütlələrini özünüzə təbə edin, onlarda dini cəhaleti qızıqdırın, lakin bizim diplomatik oyunumuzda bizə əlavə kart verin. Sovet hakimiyyətinin bu "Şərqi programı"ni "İttihad" yaxşı mənimsəmişdir... "İttihad" nə etdiyini bilir. Ona vəsait və sair veririlər, o isə alır və emrləri yerinə yetirir". "Çevrilişdən sonra "İttihad" bəyanatla çıxış etdi və burada qeyd olunurdu ki, 27 aprel inqilabı gedişində partiyanın məqsədləri yerinə yetirilmişdir və onun bütün üzvlərinə, müvafiq olaraq Kommunist Partiyasına keçmək tövsiyə olunur. "İttihad"ın fəaliyyətində yeganə ardıcılıq onun millətçiliklə barışmaz mübarizəsindədir (millətçilik əvvəlcə türkçülük, sonra azərbaycançılıq xarakteri kəsb etmişdi). Bu mübarizədə isə dini ruh böyük tələfatla əldə edilən və qurbanlara dəyməyən qələbə qazanmışdı.

Ə.Abbasov qeyd edir ki, ADR-in məğlubluğu bir acı həqiqəti aşkarladı: bolşevik işğalının müqayisədə asan həyata keçməsinə ziyalı elitəsinin milli şüuru ilə onların arasınca könlüsüz gədən xalq kütlələrinin ənənəvi şüuru arasında boşluq yarandı ki, bu boşluğu elita kifayət qədər bağlaya və öz şüarları ilə doldura bilmədi. "Şaxsəy-vaxsəy"nin özünütöhmət və vicdan əzabı enerjisi

vətənin və azadlığın müdafiəsi məcrasına sığmadı. Xalq kütlələrinin müsəlman şüurunun milli şüura keçməsi (keçilsə də, çox çətin keçilirdi) mümkün olmadığı kimi şieilik də dini bütövlüyə keçməyə (Azərbaycan milli demokratik dövlətinə sadıq olan və Qərb xristian kilsələrinin nümunəsində olan "vətəndaşların şəxsi işi"ne çevrilmiş dinə) müqavimət göstərirdi. Üstəlik, Azərbaycan klerikal dairələri üçün milli gələcək başqasına, başqa etiqad sahibinə, ən bətəri ateist dövlətə təbə olmaqdan daha dəhşətli və pis görünürdü (ateist dövlətə gəlinəcə, o, ardıcıl şəkildə azərbaycanlıların həm milli, həm dini ziyalı təbəqəsini məhv etmişdi).

Azərbaycan intellektual və siyasi elitəsinin sovet işğalından sonra iki dəhşətli yol gözləyirdi: repressiyalar, ya da mühacirət. Lakin hər bir konkret şəxsiyyətin tale seçimindən asılı olmayaraq, bütövlükdə, Azərbaycan cəmiyyəti üçün unutulmaz illər, mənəvi inkişafın dayanması, özünütənima modelləri axtarışı problemlərinin unudulması dövrü gəlib yetişdi. Azərbaycan cəmiyyətinin həyatının bütün sahələrinin sovetləşdirilməsi ilə yaranan yeni sosial-mədəni sarsıntı tamam başqa model, azad xalqın azad seçimindən uzaq modellər tələb edirdi.

XX əsrin 20-ci illərinin sonu, 30-cu illərinin əvvəllərində ölkəmizdən uzaqda Avropa və Asiyanın müxtəlif ölkələrində azərbaycanlıların yerli cəmiyyətləri, mədəniyyət cəmiyyətləri və siyasi təşkilatları yaranır, bunlar da azərbaycanlıların milli özünüdərkini sönməkdə olan alovunu saxlamağa çalışırdılar. Lakin on illərlə vaxt lazım gəldi ki, Azərbaycan cəmiyyəti bu irsə tanış olsun.

Diqqət! Dənizdə bu xəstəliklərə yoluxa bilərsiniz

Alimlər sübut edib ki, çimərlik və dənizdə istirahət edən insan bəzi xəstəliklərə yoluxa bilər. İndiki çimərliklərin ekoloji vəziyyətini nəzərə alsaq, bu xəstəliklərin siyahısı arta bilər. Əgər çimərlik və hovuzdan qayıdıqdan sonra özünüzü yaxşı hiss etməsəniz, mütləq həkimə müraciət edin. Medicina.az uşaqlardan böyüyə hər kəsin çimərlikdə yoluxa biləcəyi xəstəliklərin siyahısını təqdim edir.

Qurdlar

Çimərlik qumu steril deyil. Orda itlər, pişiklər gəzir, dənizdən müxtəlif mikroorqanizmlər düşür. Ona görə bu qumda çox rahatlıqla parazit qurdları tapılır: askarid, toksokar, vlassoqlav. Bu səbəbdən qumun üzərində yox, şeşlonq, topçan və ya heç olmasa dəniz dəsmalı, xüsusi örtüyün üzərində uzanmaq lazımdır.

Çimərlikdə bacardıqca az yemək yeyin. Dırnaqlarınızın dibinə keçmiş yumurtalar ağızınıza düşə bilər. Yaxşı olar, çimdikdən sonra duş altında yaxalanıb, əllərinizi və dırnaqların dibini sabunla yuyub, sonra yemək yeyəsiniz.

Göbək

Xüsusən yaş, nəm qumsallıq, torpaq, yaş çınqıl mikozların sevdiyi və çoxaldığı mühitdir. Göbək daban və barmaqlara asanlıqla yapışır. Ona görə dəniz suyunun kənarına ayaqyalın yox, çimərlik başmağı ilə yaxınlaşın.

Viruslar

Dənizdə çimənsən, dəniz suyu udmayasan? Ən azı bir-iki damcı dəniz suyu ağız boşluğuna düşəcək. Xüsusən uşaqlar bunu kontrol edə bilmir. Dəniz və hovuz suyunda bağırsağ çöpləri, enteroviruslar və xolera var. O halda bunlara yoluxmaya bilərsiniz ki, xüsusi təchizatlı çimərliklərdə və hövzələrdə çimərsən, hansı ki, orda sulardan laboratoriya sınaqları götürülür. Əgər getdiyiniz yerin suyunu heç kim yoxlamırsa, o zaman istənilən virusa hazır olun.

İltihablar

Daha çox bağırsağ, mədə və cinsi orqanların iltihabi xəstəlikləri rast gəlinir. Xüsusən kritik günlərdə dənizə girən qadınlar təhlükə altındadır. Çünki istər tampon, istər bez dəniz suyunu özünə hopduraraq, ordaki bakteriya və virusları cinsiyyət yollarına ötürür. Yaxşı olar ki, kritik gündə dənizə girməyəsiz.

Sistit

Yaş çimərlik geyimində və alt paltarında çox gəzmək, uzanmaq olmaz. Bu sidik kisəsini soyuqlada bilər. Ona görə çox qadınlar yayın sonu sistitlə üz-üzə qalır. Xüsusən əvvəlcədən sistiti olan insan üçün risk daha çoxdur. Yeganə yol dənizdən çıxan kimi dəyişik geyim geyməkdir.

Böyrək xəstəlikləri

Böyrəklər nemişlik və soyuq sevmir. Bu səbəbdən yaş çimərlik geyimində gəzmək və oturmaq böyrək xəstəliklərinin riskini xeyli artırır. Çimərlik mövsümünün sonunda uroloqlara müraciət edən insanların sayı adətən artır.

Bu səbəbdən dənizdən çıxanda bədəninizi mütləq qurulaşdırın və quru paltar geyinin.

Yara gec sağalır? Təhlükəli simptom

Hər bir insan travmalar, kəsiklər, sıyrıntılar, yaralarla üzleşir. Bəzən insan fikir verir ki, yara uzun müddət ərzində sağalmır. Bu təhlükəli simptomdur. Diqqətli olun! Bəzən yaraların gec sağalması çox ciddi xəstəliklərin simptomu ola bilər.

- Əgər yara uzun müddət ərzində sağalmırsa, bu yaraya infeksiyanın düşməsindən xəbər verə bilər. Bu halda yara şişir, qızarır, ağrıyır, bədən hərarəti qalxa bilər. Bu təhlükəli haldır. Xəstə mütləq cərraha müraciət etməlidir.

- Şəkərli diabet zamanı yaralar çox gec sağalır. Bu diabetin ilk simptomlarından biridir. Yaralar gec sağalırsa, mütləq qanda şəkərin səviyyəsini yoxlayın.

- Avitaminoz və hipovitaminoz (vitamin və mineralların çatışmazlığı) da yaraların gec sağalmasına səbəb ola bilər.

- İmmun sisteminin zəifləməsi, immunodefisitlər zamanı yaralar çox gec sağalır. Bu səbəbdən əgər yaralar çox gec sağalırsa, bu insanın immün sistemində olan pozulmalardan xəbər verə bilər.

- Spirtli içkilərin daim qəbulu yaraların daha gec sağalmasına səbəb ola bilər.

- Bəzi dərman preparatları (aspirin, ibuprofen və digər iltihabəleyhinə preparatlar) qanın laxtalanmasını azaldır və nəticədə yaralar daha gec sağalır.

- Natamam qidalanma, aclıq yaraların gec sağalmasına səbəb olur. Yaraları bağlayan kollagen liflərinin sintezi üçün orqanizm kifayət miqdarlarda zülalları, kabohidratları, yağları almalıdır. A və C vitaminləri, bəzi minerallar da yaraların sağalması üçün çox vacibdir.

- Yaşlı insanların orqanizmində bir çox proseslər ləngiyir. Bu, o cümlədən, yaraların daha gec sağalmasında özünü büruzə verir. Hamı bilir ki, uşağın orqanizmi çox tez bərpa olunur, istənilən yara, cızıq və s. çox tez sağalır. Yaşlı insanlarda isə əksinə.

- Qan dövranı pozulmaları yaraların gec sağalmasına səbəb ola bilər. Bu pozulmalar ürək-damar sistemi xəstəlikləri zamanı inkişaf edir.

SƏS

Son səhifə

14 avqust

Messi "Barselona"da 33-cü titulu qazanıb

"Barselona" İspaniya Superkubokunu qazanıb. SİA-nın məlumatına görə, Mərakeşin "Stad deTanjer" arenasında keçirilən final qarşılaşmasında "Barselona" "Sevilya"ni məğlub edib - 2:1. Bu qələbədən sonra Messi Kataloniya klubunun ən titullu oyunçusu olub. Hücümçü "Barselona"da 33-cü mükafatını qazanmaqla rekordla imza atıb.

Azərbaycan gimnastları Avropa çempionatında çıxış ediblər

Böyük Britaniyanın Qlazqo şəhərində keçirilən idman gimnastikası üzrə Avropa çempionatına yekun vurulub. Azərbaycan Gimnastika Federasiyasının məlumatında deyilir ki, ötən həftə qadın idman gimnastlarının mübarizəsindən sonra bu həftə kişi atletlər məhərdlərini göstəriblər. Avropanın 37 ölkəsindən 151 böyük, 158 gənc kişi gimnastın qatıldığı mötəbər turnirdə Azərbaycan gimnastları da iştirak ediblər. Ölkəmiz böyükler proqramında Murad Ağarazayev, Dari Morozov, İvan Tixonov, Nikita Simonov, gənclər proqramında isə Ağamurad Qəhrəmanov, Səməd Məmmədli, Cavidan Babayev, Ramin Dəmirov və Rüstəm Əhməd tərəfindən təmsil olunublar.

Gimnastlarımızdan ən yaxşı nəticəni gənclər arasında mübarizə aparən Cavidan Babayev göstərmişdir. O, halqalarda çıxışda final mərhələsinə adlamağı bacarıb. Bununla da ölkəmiz ilk dəfə olaraq, qitə birinciliyinin gənclər arasında final mərhələsində təmsil edilib. İdmançımızın əsas mərhələdəki çıxışı ilə turniri yeddinci yerdə başa vurub.

Böyük və gənc idman gimnastlarının bir arada mübarizə apardığı Avropa çempionatı hər iki ildən bir keçirilir. İki il əvvəl İsveçrənin paytaxtı Berndə keçirilən çempionatda ölkəmiz ilk dəfə həm böyükler, həm də gənclər proqramında komanda yarışlarında iştirak edərək müvafiq olaraq 19-cu və 22-ci yerlərdə (33 ölkə arasında) qərarlaşmışdı. Bu il isə məhz gənclərdən ibarət komandamız nəticələrini xeyli yüksəldərək 12-ci pillədə yer alıb. Xatırladaq ki, böyük və gənc kişi idman gimnastları arasında növbəti Avropa çempionatı 2020-ci ildə Bakıda keçiriləcək.

Azərbaycan atleti Avropa çempionatında gümüş medal qazanıb

Azərbaycan yığması Berində keçirilmiş atletika üzrə Avropa çempionatında ilk medalına sahib olub. AZƏRTAC xəbər verir ki, üçtəkanla atullanma yarışının finalında idmançılarımızdan Aleksis Kopello gümüş medalı layiq görülüb. O, 16,93 metr nəticə göstərmişdir. Portuqaliyalı Olimpiya və dünya çempionu Nelson Evora 17,10 metr göstərmişdir. Azərbaycanın digər idmançısı Nazim Babayev isə 16,76 metr nəticə ilə Yunanıstanlı rəqibindən cəmi iki santimetr geri qalaraq dördüncü sırada qərarlaşıb. Xatırladaq ki, atletlərimiz turnirdə məşqçilər Ziyad Xəlfəyevin və Artyom Rubankonun rəhbərliyi ilə mübarizə aparıblar.

"Bavariya" yeddinci dəfə Almaniya Super kubokunun qalibi olub

Avqustun 12-də "Bavariya" və "Ayntraxt" klubları arasında Almaniya Super kubok uğrunda oyun keçirilib. AZƏRTAC xəbər verir ki, qarşılaşma "Köln" stadionunda baş tutub. Matç Münxen təmsilçilərinin 5:0 hesablı qələbəsi ilə başa çatıb. Qalib tərəfin heyətində Levandovski (3), Kinqlsi Koman və Tiaqo fərqləniblər. "Bavariya" üçüncü dəfə dalbadal və tarixində yeddinci dəfə Almaniya Super kubokunun qalibi olub.

Ronaldo xəstəxanaya yerləşdirilib

Braziliya millisinin sabiq hücumçusu Ronaldo pnevmoniya diaqnozu ilə xəstəxanaya yerləşdirilib. SİA-nın məlumatına görə, hadisə bu həftənin cümə günü 41 yaşlı braziliyalı İbitsa adasında dincələrkən baş verib. Həkimlər Ronaldoda pnevmoniyanın inkişaf etdiyini bildiriblər. Bu səbəbdən ikiqat dünya çempionu müalicə olunması üçün xəstəxanaya aparılıb.

Baş redaktor:

Bəhruz Quliyev

Baş redaktorun müavinləri:

**Valeh Məhərrəmli
Fətulla Həsənov**

**Ünvanımız: Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 32.**

Şəhadətnamə: № 022492

http://www.ses-news.az

http://www.sesqazeti.az

E-mail: ses@sia.az

Tel: 598-33-90 Faks: 493-11-62

Redaksiyanın mövqeyi ilə müəllifin mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Qəzet "Səs" in komputer mərkəzində yığılır, səhifələnilir.
"Azərbaycan" neşriyyatında çap olunur

Qəzetdə AzərTAC, SİA, APA və AZADİNFÖRM informasiya agentliklərinin məlumatlarından istifadə olunur.

Qəzet bazar və bazar ertəsindən başqa hər gün nəşr olunur
Tiraj: 5500